

SINDIKALNE ORGANIZACIJE V PRIPRAVAH NA 9. KONGRES ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Ob koncu leta 1978 poteče 4 leta od 8. kongresa ZSS, ki je v letu, ko je bila sprejeta Ustava, začrtal vsebinsko in organizacijsko pot delovanja sindikatov in zveze sindikatov, v 17 sklepah tega kongresa so opredeljene ključne in najpomembnejše naloge aktivnosti sindikata na vseh področjih družbenega

in ekonomskega življenja v združenem delu. V tem štiriletnem obdobju je dosegel naš družbenoekonomski razvoj izredno velik napredek in dobil na podlagi konkretizacije Ustave še bolj določno usmeritev nadaljnjega razvoja. Gre predvsem za Zakon o združenem delu, ki je še veliko bolj kot Ustava opredelil funkcijo in družbenopolitično odgovornost sindikata za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja; tudi študija Edvarda Kardelja »Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja« ter resoluciji 8. kongresa ZKS in 11. kongresa ZKJ jasno opredeljujejo, kako in na kakšen način naj deluje sindikat, kot najširša organizacija delavskega razreda.

Vse to so vsebinski okviri, ki pogojujejo aktivnost sindikatov v pripravah na 9. kongres, ko ocenjujemo dosežene rezultate in še nedokončane naloge iz preteklega štiriletnega obdobja ter načrtujemo našo aktivnost za prihodnje obdobje.

Vsi forumi sindikata morajo s svojim delovanjem zajeti vso pestro in mnogotero aktivnost ter problematiko naše družbe. Zato mora tudi njihova organiziranost temeljiti na osnovnih ciljih, ki jih opredeljujejo naloge sindikata. Osnovna vsebinska vprašanja, ki jim bodo organizacije in organi sindikatov v obdobju do kongresa posvečali še posebno pozornost, so v prvi vrsti vezana na uresničevanje Zakon o združenem delu, oziroma na tista njegova določila, ki še posebej zadevajo delavca kot samoupravljalca, delavca, ki naj odloča o vseh vprašanjih družbenega in ekonomskega razvoja neposredno ali v okviru delegatskega sistema. Zato v predkongresni aktivnosti še posebej poudarjamo tisto funkcijo sindikata, ko naj z neposredno aktivnostjo spodbuja ustrezno združevanje dela in sredstev, večjo produktivnost, boljše gospodarjenje in na podlagi tega tudi višji dohodek, kar je poročstvo, da lahko slehernemu delavcu zagotovimo socialno varnost in višjo življenjsko raven.

Vse druge naloge so pravzaprav samo izpeljanka tega osnovnega cilja. To pa pomeni, da predkongresne priprave niso in ne morejo biti časovno omejene na čas do kongresa, niti ne zaprejo samo v organe in organizacije sindikatov, temveč morajo seči v vse tiste subjekte, ki na kakršenkoli način vplivajo in prispevajo k razvoju naše družbe.

Čeprav zvenijo vse te ugotovitve in usmeritve zelo splošno, jih je v nekaj stavkih izredno težko konkretno opredeliti. Tako, denimo vprašanje delitve sredstev za osebne dohodke po vložnem delu ni le vprašanje delavcev v IMP, temveč mnogo širšega pomena. Gre namreč zato, da se v sleherni osnovni organizaciji sindikata dejansko zavzemajo

za to, da glede na njihovo posebnost v dejavnosti do uresničitve tega načela tudi dejansko pride. Prav zato delovanje sindikata ni več usmerjeno v forumsko obravnavanje posameznih vprašanj, temveč je težišče v neposredni aktivnosti v sleherni osnovni organizaciji sindikata ter v njihovem medsebojnem povezovanju in sodelovanju za doseg večje učinkovitosti in boljše uspešnosti.

V razpravo so dani osnutki dokumentov (priloga delavske enotnosti št. 11 z dne 8. 7. 1978) 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije. Zato bo skupna aktivnost sindikata usmerjena v to, da bo o teh dokumentih tekla razprava v vseh osnovnih organizacijah sindikata, vendar ne formalno, temveč izhajajoč iz njihovega lastnega okolja, tako, da bo lahko sleherni osnovna organizacija sindikata prispevala k takšni vsebinski usmeritvi, ki bo omogočala pozitiven in perspektiven razvoj naše samoupravne socialistične družbe v celoti.

VLOGA ZVEZE KOMUNISTOV V OSNOVNIH ORGANIZACIJAH SINDIKATA

V skladu z resolucijo VIII. kongresa ZKS morajo organizacije Zveze komunistov na vseh ravneh zagotavljati, da se bo okrepila samostojnost, ugled in učinkovitost osnovnih organizacij in organov Zveze sindikatov. To pa bo mogoče doseči le, če bodo komunisti delovali kot notranja gibalna sila v sindikatih in s svojim angažiranjem prispevali h kadrovski okrepitvi in zagotovitvi drugih pogojev za to, da bodo lahko sindikati učinkovito opravljali svojo družbeno vlogo. Kadrovske okrepitve je moč doseči z usmeritvijo nekaterih sedanjih članov konferenc zveze komunistov na delovanje v sindikate, vsaka osnovna organizacija ZK pa naj v svojem okviru zagotovi, da bo v temeljni organizaciji združenega dela težišče delovanja komunistov v osnovni organizaciji sindikata.

Glede na to bi morala vsaka osnovna organizacija zveze komunistov obravnavati vprašanja delovanja komunistov v sindikatih in si prizadevati za odpravljanje ostankov podcenjevalnega odnosa do sindikata in za kadrovanje vsestransko razgledanih aktivnih in razredno usmerjenih delavcev za kandidate v izvršne odbore osnovnih organizacij sindikata in v občinske in mestni svet zveze sindikatov ter v strokovne odbore posameznih dejavnosti.

Prav gotovo ne bi bila sprejemljiva kampanja za zamenjavo novoizvoljenih vodstev osnovnih organizacij sindikata, vendar pa je potrebno povsod, kjer so v delu sindikata slabosti, sprožiti pobudo za ustrezno kadrovske izpopolnitve.

JOŽE ŠUBIC

V tej številki lahko preberete:

— Svobodna menjava dela počasi utira pot tudi v naše odnose. Jeseni bomo sprejemali prve samoupravne sporazume, ki pomenijo začetek uresničevanja Zakona o združenem delu tudi na tem področju. V članku izpod peresa tov. Čerina lahko preberete o urejanju odnosov TO Inženiring in temeljnih organizacij, za katere bo opravljala posle.

— Pogovarjali smo se s tov. Janezom Brajčarjem, ki je dobil priznanje ob dnevu samoupravljalcev.

— Tokrat vam predstavljamo temeljno organizacijo Blisk iz Murske Sobote.

— Obiskali smo naše monterje v bjelovarski mlekarini in naše delavce na dopustu na Lošnju.

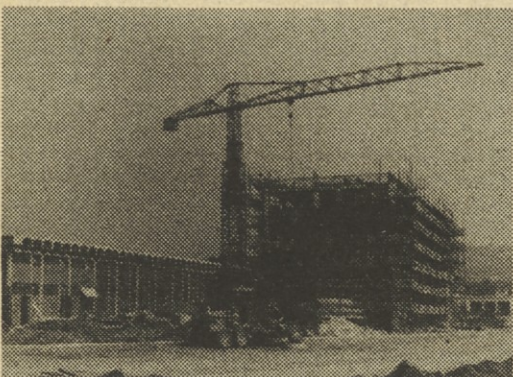
— To številko Glasnika bodo prejeli tudi delavci Klime iz Celja, ker na osrednjih straneh objavljamo elaborat, ki je osnova odločanja delavcev Klime iz Celja in IMP o vstopu Klime v SOZD IMP Ljubljana.

— Preberite tudi druge članke, ki jih tu nismo omenili. Tako boste bolj obveščeni. Sodelujte tudi in pri obveščanju. Prispevke za prihodnjo številko Glasnika pošljite do 18. avgusta.

IZIDI JUNIJSKIH REFERENDUMOV

Meseca junija smo na referendumih glasovali o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD IMP in statuta SOZD IMP. Objavljamo izide v vseh organizacijskih enotah.

DS — TOZD	Glasovalo %	Za SS o zdr. v SOZD %	Za statut SOZD %
DS PROMONT	62	57	55
TOZD OV	62	51	52
TOZD MK	55	53	54
DS PMI	90	90	90
TOZD MM	76	71	72
TOZD IB	94	88	87
TOZD BLISK	71	68	67
TOZD EKO	67	60	61
DS EMOND	79	77	77
TOZD EM	67	63	62
TOZD DVIGALO	77	65	68
TOZD TEN	79	70	69
TOZD ISO	80	69	66
DS IKOS	84	82	84
TOZD KM	73	68	69
TOZD KP	74	67	66
TOZD TIO	59	53	52
TOZD PANONIJA	79	70	70
DS IKO	72	72	69
TOZD TRAA	77	64	64
TOZD SKIP	88	81	79
DS LIVAR	78	74	65
TOZD LSNL	65	51	52
TOZD HVA	69	67	64
TOZD LBK	80	65	68
DS IZIP	78	78	78
TOZD PB	81	77	77
TOZD ZST	80	73	73
TOZD IC	96	96	96
TOZD INŽENIRING	90	87	87
DS SOZD	80	79	79
DS INTERNA BANKA	94	94	94

Novogradnja TOZD OV poslovna stavba bo dobila še eno nadstropje, proizvodni in skladiščni prostori so dograjeni

TUDI DELAVCI NA GRADBIŠČIH V TUJINI SO NAŠI

Sredi julija so sredstva javnega obveščanja poročala o problemih, oziroma nesamoupravnih odnosih na nekaterih gradbiščih v tujini, kjer delajo tudi naši delavci. Na enem od gradbišč so delavci GP Tehnika prekinili delo, medtem ko so naši monterji delali normalno naprej. Vzrokov za prekinitev je bilo več. Neurejeni odnosi, predvsem pa odnosi posameznikov do delavcev so prilili zadnjo kapljo olja na ogenj.

Verjetno je eden najtežjih problemov prav gotovo neuskkljenost našega sporazuma in sporazuma, ki so ga sprejeli delavci Tehnike. Gre za nekatera določila, ki so v naši zakonodaji točno določena in jih naš sporazum vsebuje (nadure, prazniki, itd.). Zatika se tudi pri majhnih stvareh, kot so v naši zakonodaji točno določena in jih naš sporazum vsebuje (nadure, prazniki, itd.). Zatika se tudi pri majhnih stvareh, kot so limonada in popoldanski sendvič na gradbišču. IMP je delavcem pripravljen to omogočiti in je tudi uvedel, a se odgovorni pri Tehniki niso strinjali. Gre torej za reševanje vsakodnevnih težav, kjer pa večkrat (zaradi posameznikov) ne najdemo skupnega jezika.

Pa pometimo še pred svojim pragom! Ali smo monterje, ki odhajajo na delo na tuje, že odpisali? To so vendar naši delavci! Težko si razlagamo podatek, da so monterji napisali preko dvajset pisem kadrovskim službam in samoupravnim organom posameznih TOZD in niso prejeli nobenega odgovora! Prav tako so brez samoupravnih aktov, ki smo jih sprejemali v domovini. Ne pošljemo jim niti sprejetih aktov, kaj šele da bi jih vključili v postopek pri

njihovem sprejemanju. Zanimivo bi bilo zvedeti, če je katera od ljubljanskih TO poslala glasovnice ob referendumih tudi delavcem na gradbišču v tujini!

Skupina 70 naših monterjev je prejšnji mesec podpisala peticijo, da je treba takoj urediti vprašanja prehrane. Zahtevali so večjo pestrost, boljšo kvaliteto in kvantiteto, večjo čistočo v kuhinji in restavraciji in še nekatere druge stvari v zvezi z oskrbo z vsakodnevnimi potrebščinami. Takoj je bil sklican zbor vseh naših delavcev in zbrani delavci so ponovno obravnavali predložene zahteve in zahtevali hitro reševanje. Obrazloženo jim je bilo, zakaj ni mogoče vseh problemov takoj rešiti.

Vodstvo gradbišča je že sredi maja interveniralo pri delovni organizaciji, ki pripravlja obroke, vendar stvari zaradi njihovih kadrovskih težav (ni bilo šefa kuhinje) niso uredili. Sprašujemo se tudi, zakaj nobena slovenska organizacija ni hotela organizirati te kuhinje?

Uspeh pa je prav toliko tudi izvolitev odbora abonentov, ki se vsak teden sestaja in skupaj z vodstvom kuhinje sestavlja jedilnik in rešuje vse probleme, ki so povezani s prehrano delavcev. To naj bi bil tudi dokaz, kako se problemi lahko rešijo, če smo pripravljeni spopasti se z njimi. Jasno pa je, da bo treba odslej posvečati več pozornosti delavcem, ki odhajajo na gradbišča v tujino. Zavedati se moramo, da na teh gradbiščih ne predstavljamo samo firme, ki jo nosimo na delovnih oblekah, ampak samoupravno, socialistično in neuvrščeno Jugoslavijo.

TONE ŠTRUS

ZAKAJ GA PREMALO BEREMO?

Naš IMP Glasnik, če ga primerjamo z drugimi tovarniškimi glasili, sodi v vrh po pestrosti vsebine, vendar naš odnos do njega ni najboljši. Glede na to, da ta mesečnik predstavlja za nas tudi podobo našega dela, odnose in ostalo, kar sodi k našemu življenju pri delu ali počitku, potem moramo priznati, da do lista, kot samoupravljalci, nimamo pravega odnosa. Zadnje mesece namreč ugotavljamo, da se lepa navada, ko so »predpostavljeni« vsakomur list prinesli na delovno mesto, opušča, da recimo v TOZD TRAA glasilo naložijo na stol v hodniku, po katerem vsak hiti v službo ali pa domov in se jih kar veliko ne ozre po Glasniku.

Tako mnogi niso seznanjeni z dogajanjem niti delno, čeprav moramo po drugi strani priznati, da list še nima vseh kvalitet, da bi nam bil všeč, to pa zato, ker pri njegovi podobi sodeluje premalo zaposlenih.

In še to. Naša samoupravna družba daje možnosti, da sami odločamo o naši bodočnosti. Osnovo za tako sodelovanje nam nudi tovarniško glasilo, ki naj pride tudi v roke članom družine, da vidijo, kako je v kolektivu, kjer delajo starši ali otroci.

Da nam ne bo polovico glasila v bodoče obležalo kje v kotu, morajo poskrbeti odgovorni v kolektivu, da vsak član dobi list na primeren način v roke, da obenem čuti

povezanost s kolektivom tudi po tej strani. Ker vemo, da vsako številko lista plačamo z našim zasluženim denarjem, potem ne moremo biti do lista slabši kot pred meseci, do ocene lista pa imamo polno pravico in seveda tudi pravico predlagati ter sodelovati pri ustvarjanju našega Glasnika.

F. VODNIK

PRIPIS: Dodam lahko še tole. Verjetno tudi po drugih temeljnih organizacijah Glasnik kdaj pa kdaj obleži na kakšni mizi in ga delavci ne dobijo pravočasno ali pa ga sploh ne dobijo. Zato naj odgovorni poskrbijo, da ga bo prejel vsak delavec. Pridružujem se tudi pozivu k sodelovanju. Časopis bo boljši, če bo vanj pisalo kar največ delavcev. Ni pomembno, če je pisava okorna, če so slovnične napake, pomembna je informacija, ki bi jo radi sporočili tudi drugim. Verjetno se še vedno premalo zavedamo možnosti, ki nam jih ponuja naše glasilo.

ODGOVORNI UREDNIK

IMP GLASNIK izdaja delovna skupnost IMP — Industrijsko montažnega podjetja v Ljubljani. Izhaja mesečno v 7.200 izvodih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Titova 37. Ureja uredniški odbor: Meta Rotter, Borut Gržinič, Borut Wildmann, ing. Vinko Kuder, Karel Capuder, Alojz Kamin, Ivan Herga, Tone Štrus (odgovorni urednik). Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS, št. 421-1-72 z dne 26. septembra 1974 je IMP Glasnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

SAMOUUPRAVNO POVEZOVANJE INŽENIRINGA

V tekoči samoupravni praksi, ki je ta čas najbolj aktualna — uresničevanje zakona o združenem delu, katerega rok za uskladitve se počasi izteka — je prisotnost formalnega prilagajanja statusa, poslovanja in medsebojnih razmerij novim družbenoekonomskim odnosom stara in nevarna usedlina, ki ima po dvehletnih naporih lahko sila grenak priokus: vsebinsko stvari stoje še vedno tako kot prej!

Večkrat smo že poudarjali in tudi zapisali, da se v celotnem delovnem kolektivu SOZD IMP in v posameznih TOZD že kažejo vsebinski premiki, ponekod intenzivni, drugod šibki, ki smo si jih začetli s programi za uresničevanje zakona o združenem delu, ki pa so kljub vrsti povsem opravičljivih izgovorov, precej preskromni. Menim, da to v prvi vrsti velja za celoten kompleks dohodkovnih odnosov, vključujoč svobodno menjavo dela, dalje za konkretne osnove in merila za delitev osebnih dohodkov, ter za sporazumevanje in dogovarjanje med temeljnimi in delovnimi organizacijami nasploh.

V tem sestavku želim opozoriti na samoupravno povezovanje naše temeljne organizacije skupnega pomena Inženiring — izvoz — uvoz. Toliko, kolikor je ta temeljna organizacija vir in center uvaanja sodobne in prodirajoče tehnike, poslovanja in organizacije, bi morala biti tudi vir in center samoupravnega povezovanja. K taki trditvi vodi predvsem dvoje izredno pomembnih dejstev: a) gre za temeljno organizacijo, za katero smo se v okviru sestavljene organizacije dogovorili, da bo opravljala viden del skupno dogovorjenih nalog — inženiring, zunanja trgovina, b) položaj te temeljne organizacije do drugih TOZD, združenih preko delovnih v sestavljeno organizacijo združenega dela IMP, je poleg navedenega vendarle specifičen glede na to, da se je organizirala iz delovne skupnosti, zato je tudi njen način pridobivanja celotnega prihodka bistveno različen od drugih TOZD, a z njimi v neposredni povezanosti in soodvisnosti.

Formalizacija družbenoekonomskih odnosov v smislu zgoraj navedenega bi lahko vodila do dveh skrajnosti v statusu in razmerjih TOZD Inženiring do drugih: na eni strani bi se lahko ta temeljna organizacija izrodila v naveden element proračuna, katerega »plačevalci« bi bili glede protivrednosti več ali manj odvisni od dobre volje na proračunu spečih izvrševalcev, na drugi pa bi se lahko razbohotila v center moči, odločanja in sredstev, ki sicer pripadajo delavcem temeljnih organizacij, ki izvrševanje določenih nalog le poverjajo delavcem v temeljni organizaciji, kakršna je prav ta.

Zakon o združenem delu določa vsebino samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih, ki ga sklepajo delavci delovne skupnosti in temeljne organizacije, kakršna je naša Inženiring, na

eni ter delavci temeljnih organizacij, za katere ti opravljajo storitve, na drugi strani. Ne da bi opredeljeval vsebino, sprejemanje, izvajanje, pooblastila in drugo, kar je povezano s tem sporazumom, je njegov namen, da delavci, ki so v TOZD, ki »naroča«, točno vedo, kaj lahko dobijo (pričakujejo od storitev), koliko bodo dobili in koliko bo stalo (na enoto!), delavci TOZD, ki »izvaja« pa, kaj in koliko morajo storiti, kako in koliko celotnega prihodka in dohodka bodo s tem ustvarili in kakšen bo njihov stimulans, če se rezultat njihovih storitev odraža na rezultatu TOZD, za katere jih opravljajo.

Vse to, v zadnjem odstavku celo zelo poenostavljeno, pišem samo zato, da opozorim na pomen — in to na vsebinski —, ki ga imajo sporazumi med delovno skupnostjo (v okviru SOZD IMP jih je devet!) in TOZD, za katere te opravljajo svoje storitve, kjer je vloga TOZD, kakršen je opisani Inženiring, še dodatnega pomena. Menim, da moramo pri teh sporazumih imeti pred očmi vedno to, da bo delavec v TOZD, ki naroča, vedel, kaj in po kakšni ceni plačuje, delavec, ki izvršuje pa, kaj mora storiti ter kako, da se bo to tudi odražalo na njegovem dohodku, ne pa ostajati pri večrajšnjih delovnih skupnosti proračunskega tipa, kjer naročilo in plačilo na eni, ter vrsta, obseg in kvaliteta storitev na drugi strani niso bili v nobeni medsebojni povezanosti in soodvisnosti in torej daleč od svobodne menjave dela.

Vse navedeno smo imeli pred očmi, ko smo pripravljali teze za dva samoupravna sporazuma, ki ju sklenejo delavci TOZD Inženiring — izvoz — uvoz z delavci TOZD v sestavi SOZD IMP, za katere opravljajo svoje storitve. To sta samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih in samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev v zunanjetrgovinskem poslovanju.

Medtem ko prvi opredeljuje celotno razmerje TOZD Inženiring do TOZD, za katere opravlja svoje storitve, pa je drugi sporazum konkretizacija prvega za eno izmed področij dejavnosti TOZD Inženiring — izvoz — uvoz, zunanjo trgovino v skladu z določbami zakona o prometu blaga in storitev s tujino, ki pred nosilce zunanjetrgovinskega prometa postavlja mnogo težje zahteve od prejšnjih in ki bodo zahtevale dodatne napore pri samoupravi in poslovni organiziranosti, če bomo hoteli obnoviti našo zunanjetrgovinsko registracijo.

Želimo, da bi javna razprava o omenjenih samoupravnih sporazumih, ki naj bi se pričela v bližnji prihodnosti, pomenila pričetek uveljavljanja tudi novih družbenoekonomskih odnosov na tem izredno občutljivem in pomembnem področju v IMP.

A. ČERIN, dipl. iur.

TUDI ŠOFERJI IMP SKRIBIMO ZA VARNOST CESTNEGA PROMETA

V soboto, 24. junija smo se ob 7. uri zjutraj zbrali po-
klicni vozniki vseh ljubljanskih TOZD na predavanju o
varnosti cestnega prometa, ki ga je organizirala Avto-
prometna šola Ježica in Svet za preventivo in vzgojo
cestnega prometa.

Videli smo v filmu neobzirnost voznikov do tovarišev
ali starejših ljudi in otrok, ki so udeleženi kot pešci v
prometu. Posledica tega je nesreča z veliko materialno
škodo, telesnimi poškodbami ali celo s smrtjo.

K tem posledicam pa lahko pripišemo še slaba ali
slabo vzdrževana in nepregledna vozila preden odpe-
ljejo na pot, ter slabe ceste in označbe na njih, zlasti pre-
hod za pešce. Na varnost prometa vpliva tudi tovor na
vozilu, ki ga prevažamo.

Naša delovna organizacija ima velike potrebe za pre-
voz, naj si bo za industrijo ali montažno dejavnost raz-
ličnega materiala, ki ga prevažamo z lastnimi prevoznimi
sredstvi. Ta material obsega: dolge cevi, razne pro-
file, široke in visoke izdelke. Ali imamo za varno vožnjo
podnevi in ponoči pravilno označen tovor? Potem pre-
važamo kisik, disous plin, plinsko olje, ipd. Ali nam je
znano, kakšna mora biti oprema vozila, hitrost vožnje in
kako mora biti tak tovor naložen? Zato vozniki sodelu-
jemo s skladiščno službo pri nakladanju, da bomo varno
vozili in brez poškodb pripeljali na cilj. Tudi vleka po-
škodovanega vozila vpliva na varnost prometa.

Naj omenim še alkohol, ki je glavni povzročitelj pro-
metnih nesreč. Poklicni voznik ne sme imeti v krvi niti
promila alkohola, kar nam je znano, zato se moramo za-
vedati tudi kazenskih sankcij, kot so: denarna, zaporna
kazen ali odvzem vozniškega dovoljenja, kar si pa po-
klicni vozniki ne smemo dovoliti.

O notranjem transportu in varnosti je nekaj besed
spregovoril tov. Prais Mario iz naše službe za varstvo pri
delu. Zlasti je poudaril, s kakšno hitrostjo moramo vo-
ziti po cesti v območju delovne organizacije in zaprtih
prostorih, kjer so delavci, da ne bi prišlo do nesreč.
Vemo tudi, kdo lahko vozi z viličarjem in manevrira s
tovornim vozilom pri nakladanju in razkladanju.

Če smo udeleženi v prometni nezgodi, je tudi prav, da
poznamo pravilen postopek, za prijavo le-te zavarovalni-
ci. Zato smo izpolnjevali evropski obrazec »Poročilo o
prometni nezgodi«. Podatke zapišemo sami na te
obrazce in oškodovancu, če smo povzročitelj, damo
kupon iz zavarovalne police ali nam ga da povzročitelj in
nato napravimo prijavo o škodi zavarovalnici. Ker brez
telesnih poškodb in materialne škode do 20.000 din ni
ogleda prometne milice.

Po predavanju smo preverili naše znanje o prometu.
To bi bilo koristno tudi za voznike amaterje, ki uprav-
ljajo s službenimi vozili, da bi vsak posameznik, ki je
udeležen v prometu, prispeval svoj delež za varnost
cestnega prometa, zlasti še tisti, ki izkazujejo pravo vo-
zniško etiko. Strahotna je bilanca prometnih nesreč, ki se
dogajajo na naših cestah, saj je bilo v letošnjem letu do
sredine junija že 300 mrtvih. To je bilanca naše nedisci-
pline, nepoštovanja prometne zakonodaje in obraz ne-
tovarištva drug do drugega. Reš je, da k tej bilanci pri-
pomorejo še slabe ceste, ker nismo kot družba znali ali
mogli uskladiti gradnjo cest s porastom vozil in prometa.

Tudi tega ne bomo storili že jutri, ker so v programu
šele začetne faze gradenj ljubljanskih obvoznic, po katerih
bo potekal tranzitni promet. Do takrat se moramo
prilagajati razmeram, kakršne so.

Naši vozniki na predavanju

Za izboljšavo prometne varnosti pripominjam, da se v
celi delovni organizaciji kontrolira vozila in voznike, kar
zahteva temeljni zakon o varnosti prometa in vzpodbuja
»Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem
prometu«. Da pošiljamo voznike na redne zdravniške
preglede, kar smo pred kratkim tudi opravili in dajemo
vozila na izredne, vsaj enkrat mesečne tehnične pregle-
de, ter da se iztrošena vozila izločijo iz prometa. Obnova
avtoparka je večkrat vprašanje sredstev. Če bi obnav-
ljali avtoparke s sredstvi amortizacije, potem ne bi bilo
vprašanj nabave novih vozil in ne pripomb, da gospoda-
rimo nazadnjaško s prometnimi sredstvi.

Obenem čestitam za praznik šoferjev in avtomehani-
kov vsem šoferjem in avtomehaničarjem SOZD IMP in
jim želim srečno vožnjo.

RAFAEL DRAŠLER

SAMOUPRAVLJANJE MORAMO ŠE POGLOBITI

Ob letošnjem dnevu samoupravljalcev je pet delovnih kolektivov in deset posameznikov prejelo priznanja in nagrade za izjemne dosežke pri razvijanju in utrjevanju naše samoupravne družbe. Med delavci, ki so prejeli visoka priznanja, je bil tudi Janez Brajer, vodilni monter centralne kurjave v TO Ogrevanje—vodovod. Mnogim našim delavcem ga ni treba posebej predstavljati. Poleg vestnega dela na gradbiščih sodeluje pri delu samoupravnih organov — za to delo je tudi dobil priznanje. V prejšnjem mandatnem obdobju je vodil delavski svet TOZD OV, sedaj je predsednik delavskega sveta delovne organizacije Promont, če omenimo le eno, morda najpomembnejšo delegatsko dolžnost tov. Brajerja.

IMP — MOJ DRUGI DOM

Janez Brajer se je rodil v številni in revni železničarski družini v Trebnjem. Tudi on je moral po zgledu starejših bratov in sester že zelo zgodaj s trebuhom za kruhom. 9. 9. 1954 se je prišel k takratnemu Toplovodu učiti za monterja centralne kurjave, kar je čez tri leta tudi postal. In potem začenja njegova pot delavca, samoupravljalca, komunista, borca za boljši jutrišnji dan.

»Ko smo se s Klimo razdelili na dve temeljni organizaciji, smo videli, da v Vojkovi za nas ni prostora. To vprašanje smo potem neshetokrat obravnavali na delavskem svetu in nazadnje sklenili, da moramo kupiti zemljo in zidati.«

Svoj »prostor pod soncem« so našli v Črnučah, kjer so v Soseski BP-8 kupili zemljo. Komunalno neurejeno zemljišče je zahtevalo več denarja in več dela. Težav ni bilo malo.

»Hodil sem od kmeta do kmeta in se dogovarjal. Soseska je bila nemočna, mi smo uspeli. Upamo, da se bomo kmalu rešili prostorskih stisk v Vojkovi.«

SISTEM NAGRAJEVANJA BOMO ŠE IZPOPOLNJEVALI

Pogovarjala sva se o prehojeni poti. Novonastala delovna organizacija Promont ima vse možnosti, da

se dobro razvija. »Reorganizacija nas je malo zastavila. Sprejeli smo vse doslej potrebne samoupravne akte. Čaka pa nas še precej dela okrog nagrajevanja. Naredili smo prvi korak, do nagrajevanja po delu jih je še nekaj. Ugotavljam, da smo določene težave rešili, ker smo posamezna dela in naloge podrobno ovrednotili. Res pa je, da sistema nismo vezali na delo, delavca nismo motivirali, da bi več in bolje delal. Vsak delavec mora vedeti, koliko mora narediti za svoj OD in koliko bo dobil več, če bo več in bolje delal. Menim, da bi bilo 60 % sedanje osnove dovolj, ostali del pa bi bil odvisen od njegovega osebnega prispevka. Pri dosedanji delitvi gibljivega dela nismo nikoli vedeli točno, ali je to rezultat našega dela, konjunktura ali komerciale. Pri izpopolnjevanju sedanjega sistema naj bi sodelovali vsi vodje služb in tudi drugi delavci.«

Moti ga odnos posameznikov do dela in družbe.

»Tega bo treba nujno spremeniti. Družba nam je omogočila razvoj in nas podpirala. Ponosni smo, da smo se lahko umaknili proizvodnji in si zgradili svoje prostore.«

Je človek, ki nima dlake na jeziku. In kdaj je najbolj zadovoljen?

»Kadar so monterji zadovoljni, da zjutraj pridejo zadovoljni na delo, da se o vseh stvareh lepo pomenimo, da so zadovoljni tudi takrat, ko dobijo »kuverte«. Delavce imamo dobre, samo treba jih je voditi, jim pošteno prikazati probleme. Delegatom ni vseeno, kaj jim ponujamo na delavskem svetu. Na zadnji seji smo obravnavali sporazum o odnosih delovne skupnosti in temeljne organizacije. Predlagane so bile tri možnosti. Odločili smo se za varianto, da TOZD kupuje osnovna sredstva, delavci v delovni skupnosti pa jih uporabljajo.«

Njegova specialnost so cevovodi in že od začetka gradnje plinovoda je tudi na tem gradbišču.

»To ni več obrtniško delo. Stvari morajo teči kot po tekočem traku. Če tega ni, dela ne moreš opraviti v predvidenem roku. Tako zahtevnih del doslej nismo bili vajeni delati. Naše ravnanje smo morali krepko spremeniti. Ni lahko delavce prepričati, da je treba drugače delati. Takšne organizacije dela se kupiti ne da. Menim, da bi pri tako zahtevnem delu operativna morala dati več.«

RAZLIČNA DELA

»Motijo me neprestane spremembe del. Vsako delo namreč zahteva določene finese, ki jih je treba poznati. Imel sem dobro skupino, pa so mi najboljše varilce porazdelili v druge skupine, delo pa moramo kvalitetno opraviti.«

Želi, da bi bili odnosi med delavci boljši, da bi bili bolj strpni drug do drugega.

Vodilni monter predstavlja vsak dan delovno organizacijo pred investitorjem in nadzornimi organi.

»Za montažo mora biti človek elastičen, se znajti v vsakem položaju, imeti mora primeren odnos do investitorja. Menim, da imamo po nekaj letni praznini dobre vodilne monterje. Treba je vključevati mlade in jim dati možnosti, da se lahko izkažejo.«

Teren, delo ob sobotah, včasih tudi ob nedeljah in praznikih. Kaj pa družina?

»Prost sem ob nedeljah, le redko tudi kakšno soboto. Na Dolenjskem imam košček vinograda, ki ga sam obdelujem. Tu pozabim na vse tisto, kar me spremlja na delu. Ker sem le redko doma, je morala skrbeti za otroka predvsem žena.«

In če se povrnemo k priznanju — kaj vam pomeni?

»Bil sem presenečen, da je bilo to priznanje na takšnem nivoju. Bil sem ganjen in vesel, da se je nekdo spomnil tudi neposrednega proizvajalca.«

Kako načrtujete delo v bodoče?

»Zdi se mi, da se nam je samoupravljanje nekako ustavilo. Želim, da bi zaživel tako, kot družba od nas pričakuje, da ne bi bilo podtikanj, ne izigravanja, da bi stvari gledali take, kot so. Želim, da bi IMP postal res SOZD, se razvijal po začetni poti, postal gigant in si pridobil tudi mednarodni ugled. Vse v IMP združene organizacije naj bi se hitro razvijale. Montaža bi se morala končno že dogovoriti, kaj bo kdo delal, kje se bo specializiral. Red na tržišču bomo dosegli, če ga bomo znali ustvariti najprej sami zase. Tako nas bodo investitorji bolj cenili kot danes.«

T. Š.

Prostovoljno delo ni samo denarni prihranek

Prostorska utesnjenost TOZD OV je iz leta v leto večja. Zadnji dve leti je že začela ogroziti normalno delo, še posebej pa razvoj. Prostori v službah so postali prenapolnjeni. Ni malo primerov, ko si po dva delavca delita eno mizo.

Skladiščnih zunanjih površin za manipulacijo z materialom skoraj že več ni. Nekaj časa smo »najemali« odlagalne površine pri drugih TOZD. To zdaj ni več mogoče, saj je tudi zanje premalo prostora. V delavnici je za normalno delo po sedanjem programu dvakrat premalo prostora. Na razširitev programa pa v taki situaciji ni mogoče pomisliti.

Delavci TOZD OV smo spoznali, da tako ni mogoče več naprej. Prostorska stiska bi kaj hitro pomenila stagnacijo. Stagnacija

pa je navadno začetek nazadovanja. V tem prelomnem trenutku smo se odločili, da si za vsako ceno priborimo nove možnosti za normalno delo in razvoj.

Po izdelanem ekonomskem elaboratu in finančni konstrukciji je bilo jasno, kakšni naporji bodo potrebni za uresničenje zadanega cilja. Ko so zvedeli, da bo zmanjkalo nekaj milijonov dinarjev, so nekateri začeli omahovati. Vendar je kmalu zmaga lažja, zavest, da bomo tokrat res gradili zase in za svoj razvoj. »Če ne bo šlo drugače, bomo pomagali tudi s prostovoljnim delom,« so izjavljali najbolj zagnani. To se je takrat slišalo neverjetno, kot da bi bilo izrečeno v šali. Kmalu pa se je izkazalo, da so mislili resno. Prvo priložnost so prejšnji mesec imeli

Skupina monterjev TOZD OV po prostovoljnem delu na njihovi novogradnji

monterji centralne kurjave. 47 monterjev je v treh zaporednih sobotah opravilo 376 ur. V teh urah so montirali več kot polovico radiatorjev v upravni stavbi. Prizadevnost je bila izjemna. Nihče ni hotel zaostajati. V šali so dejali, da mora biti storilnost celo večja kot pri »fušu«. Omeniti je treba, da je bilo delo dobro organizirano in je potekalo brez za-

stojev, kakršni so običajni pri našem delu. Vse zasluge zato gredo sicer majhni stalni skupini na gradbišču z njihovimi vodilnimi monterji na čelu.

Tako je uspešno končana prva akcija prostovoljnega dela. Akcija nima samo svojega materialnega pomena, ki se da izmeriti in ovrednotiti. Uspešnost akcije gledamo predvsem tudi zaradi

spoznanja, da so ljudje še vedno pripravljeni prispevati tudi še nekaj več od tistega, kar že sicer prispevajo z vsakdanjim delom.

To spoznanje je še posebej dragoceno pri današnji vse bolj potrošniški miselnosti in ker se vedno bolj razširja mnenje, da ima zavest zgolj materialno osnovo.

J. JERNEJC

IMP LJUBLJANA SKUPŠČINA SOZD KOMISIJA ZA IZDELAVO PREDLOGA

ELABORAT O DRUŽBENI IN EKONOMSKI UPRAVIČENOSTI ZDRUŽITVE DO KLIMA CELJE V SOZD IMP LJUBLJANA

1. UVOD

Skupščina SOZD IMP je na svoji 1. redni seji 17. marca 1978 obravnavala razvojno problematiko v smislu nekaterih nadaljnjih integracijskih povezav. Ugotovljeno je bilo, da smo z izvedeno samoupravno reorganizacijo med drugim pridobili širše možnosti za lastni razvoj in za intenzivnejše vključevanje v integracijske procese; poleg poprejšnje ravni temeljnih organizacij, sedaj še na ravni delovnih organizacij. Med drugim je skrb za trajno združevanje dela in sredstev, se pravi integracij, ena osnovnih smotrov nadaljnjega razvoja SOZD IMP. To pomeni, da je sestavljena organizacija vendarle trdna oblika združevanja dela in sredstev; skratka neke vrste razvitejša oblika delovne organizacije. In zato je pretežna aktivnost in usmerjenost sestavljene organizacije v razvojno in finančno problematiko.

Aktivnosti v zvezi z združevanjem SOZD IMP Ljubljana in DO Klima Celje so bile obnovljene v jeseni 1977. leta. Na temelju predhodne družbenopolitične verifikacije in strokovnih ocen sta najvišja samoupravna organa obeh kolektivov imenovala skupno komisijo, ki je imela nalogo proučiti »Družbeno in ekonomsko upravičenost združitve delovne organizacije Klima Celje v sestavljeno organizacijo IMP Ljubljana.

Komisija je delovala v naslednji sestavi:

1. s strani IMP Ljubljana
Zavec Jurij, dipl. oec. vodja komisije
Završnik Stane, dipl. ing. za področje ind. proizv.

Forstner Ervin, dipl. ing. za področje montaža
Kosi Alojz, mag. oec., za področje financ
Čerin Aleš, dipl. iur., za pravno samoupravno področje

2. s strani Klima Celje
Zupanc Alojz, dipl. ing., vodja komisije
Vrhovec Norbert, dipl. ing., za področje ind. proizvodnje

Kojba Ivan, dipl. oec., za ekonomsko področje
V zvezi s tem gradivom je treba povedati, da je to samo delni izsek iz rezultatov obsežnega 3-mesečnega dela obeh komisij v lastnih kolektivih in pri skupnem razreševanju in izdelavi predloga elaborata. Pri izdelavi gradiva so potemtakem sodelovali tudi razni strokovnjaki in družbenopolitične strukture iz obeh kolektivov. Krog sodelavcev komisije je bil razširjen predvsem za potrebe podrobnejše obdelave posameznih dejavnosti, kjer nastopa prekrivanje programov, in to s ciljem analize obstoječega stanja in potreb, oziroma nadaljnjih razvojnih možnosti.

Skupna komisija je pri svojem delu ravnala takole:

1. najprej je bil izdelan posnetek obstoječega stanja;

2. nato je bila podana kar se da objektivna analiza in celovita ocena obstoječega stanja;

3. izhajajoč iz ocene obstoječega stanja in upoštevajoč možnosti perspektivnega razvoja, je bil v tretjem koraku izdelan tak model združevanja dela in sredstev oziroma programske usmeritve posamezne TOZD, ki po mnenju skupne komisije omogoča hitrejšo rast in razvoj za področje industrijske proizvodnje klima, ventilacijskih in prezračevalnih naprav, s tem pa tudi večje materialne rezultate z višjim osebnim in družbenim standardom;

4. izhodišče za izdelavo modela programske delitve in sistema poslovnega odločanja so bile TOZD Klima proizvodnja Ljubljana, TOZD Tovarna instalacijske opreme Idrija, TOZD Montaža Maribor in TOZD Industrijska proizvodnja Celje. Njihovi rezultati in način dela; tehnična opremljenost, tehnologija, kadri, proizvodni programi, trg, razvojna usmerjenost in tempo razvoja in obstoječa organiziranost, vse to so bila temeljna vprašanja v delovanju skupne komisije in na podlagi le-teh je tudi izdelan model prestrukturiranja oziroma prihodnje usmerjenosti;

5. pri svojem delu se je skupna komisija ravnala predvsem z naslednjimi smotri:

— miselnost »kdo bo koga« moramo nadomestiti z drugačnim gledanjem »KDO BO BOLJE, CENEJE, HITREJE, KVALITETNEJE, PERSPEKTIVNEJE, BOLJ ORGANIZIRANO« delal, se povezoval in ustvarjal;

— zahtev izhajajočih iz Ustave in ZZD o nujnosti združevanja

— dokumentov XI. kongresa ZKJ in VIII. kongresa ZKS

— tehnokonomskega razvoja proizvodnje klima, ventilacijskih in prezračevalnih naprav

— razvojnega koncepta in strategija poslovnega sistema IMP.

Kljub očitni potrebi in koristnosti predvidene združitve se je vendarle treba zavedati, da je vsako združevanje dela in sredstev vedno zelo zapleten proces, ki ima več ciljev, pa je zato uspešnost realizacije združitve odvisna od številnih notranjih in zunanjih dejavnikov. To pomeni, da bo pozitiven predlog o združitvi Klima Celje v SOZD IMP Ljubljana ostal skupek želja in neuresničenih hotenj, če ne zastavimo aktivno udeležbo in delovanje delavcev v obeh kolektivih in še zlasti v imenovanih temeljnih organizacijah.

Z združitvijo Klima Celje v poslovni sistem IMP

zasledujemo naslednje smotre:

— realizacijo sprejete razvojne družbenoekonomske politike SR Slovenije o policentričnem razvoju, upoštevajoč pogoje za obstoj in razvoj programa klima, ventilacijske in prezračevalne opreme in naprav tako v Klima Celje kot v IMP Ljubljana

— preko boljše informiranosti, medsebojnega zaupanja in poenotenja pogledov obeh kolektivov pri razreševanju razvojnih, še zlasti tehnoloških problemov, doseči postopno specializacijo posameznih temeljnih organizacij po vejah tega proizvodnega programa

— po izvršeni specializaciji povečati količinski obseg do ravni, ki bo omogočala vodilno mesto v Jugoslaviji, hkrati pa omogočila znižanje stroškov na enoto proizvoda kot temeljni ekonomski smoter ter integracije

— povečanje tehnološke povezanosti prek procesov standardizacije in tipizacije elementov in prek poenotenja tehnoloških postopkov

— večjo koordinacijo in organiziranost pri nastopanju na domačem trgu, še zlasti s poenotenjem predstavniške in servisne mreže

— vključitev elementov in naprav v izvozne posle prek izvajanja investicijskih del v tujini v okviru inženiring koncepta

— razširjen bo samoupravni horizont

— zmanjšan bo riziko v poslovanju in investiranju.

Na podlagi proučitve obstoječega stanja, predvidene programske usmeritve posameznih TOZD, izredno dinamičnih tehnoloških sprememb in uresničevanja samoupravnega sporazumevanja o združevanju dela in sredstev, skupna komisija predlaga elaborat o družbeni in ekonomski upravičenosti v javno obravnavo delavcev obeh kolektivov. Pri tem ugotavlja, da gradivo kljub nekaterim pomanjkljivostim nedvoumno izpostavlja nujnost združitve tako s tehnološkega, ekonomskega kot družbenega vidika. S to združitvijo bodo podani sedaj dostikrat zanemarjeni, pogoji skupnega nastopanja, smotrnega investiranja in hitrejšega razvoja za proizvodnjo klima, ventilacijskih in prezračevalnih naprav. Ta proizvodni program je poleg energetskih in telekomunikacijskih naprav vključen v prioritete dejavnosti družbenega in ekonomskega razvoja SFRJ. Tudi ta vidik zahteva od nas odgovorno obnašanje, da bi slovensko gospodarstvo lahko hitreje napredovalo in da bi ustvarjali ugodnejšo jugoslovansko zunanjetrgovinsko menjavo.

Iz povedanega v uvodu in iz ugotovitev elaborata skupna komisija sklepa, da bo predlagana združitve deležna vsestranske podpore, s čimer

bomo dokazali visoko stopnjo samoupravne zave-
sti in ponovno dokazali sposobnosti in prednosti
našega samoupravnega načina odločanja.

Skupna komisija predlaga naslednji postopek
javne razprave in odločanja:

— elaborat se objavi v Glasniku IMP v začetku
avgusta

— meseca avgusta poteka javna razprava po
sindikalskih skupinah in na delavskih svetih TOZD

— konec avgusta oziroma v začetku septembra
se izvede referendum v obeh TOZD Klima Celje

— delavski svet TOZD združeni v IMP Ljub-
ljana v mesecu septembru sprejmejo stališče, ki ga
njihova delegacija posreduje na skupščini SOZD
IMP

— združitev bi ob uspešnih samoupravnih odlo-
čitvah s formalnega vidika speljali 1. 10. 1978.
leta.

ČLANI SKUPNE KOMISIJE

2. DOSEDANJE DELO

2.1. KRATKA ZGODOVINA

2.1.1 IMP LJUBLJANA

IMP, industrijsko montažno podjetje Ljubljana, n.
sol. o., Titova 37 je bilo ustanovljeno z odločbo Okraj-
nega ljudskega odbora Kranj, št. 21634 z dne 13. fe-
bruarja 1947. leta, pod imenom »Montažno podjetje
Toplovodl«, s sedežem v Kranju. Z odločbo vlade Ljud-
ske republike Slovenije št. S. zak. 611 z dne 18. novem-
bra 1947. leta pa je dobilo status republiškega podjetja.
Zaradi novega statusa in nujnosti tesnejšega sodelova-
nja z Ministrstvom za gradnje, je bil sedež prestavljen v
Ljubljano.

Pretečeno obdobje predstavlja izreden uspeh in do-
sežke v količinskem in kakovostnem smislu. Iz množice
tedaj ustanovljenih podjetij v Jugoslaviji je IMP Ljub-
ljana postalo eno največjih nasploh, oziroma največje
na svojem področju aktivnosti. Hiter razvoj našega go-
spodarstva in uspešno vključevanje v mednarodno delo
te dela je postavljali pred delovni kolektiv potrebo po
močni tehnološki strukturi z visoko razvitimi samou-
pravnimi odnosi.

Zasledovanje in izpolnjevanje zahtev takih tendenc je
v posledici omogočilo delovnemu kolektivu IMP Ljub-
ljana uvajanje novih organizacijskih prijemov, ki so vo-
dili v specializacijo in kompleksnost proizvodnega pro-
grama: projektiranje notranjih gradbenih instalacij,
drugič, izvajanje vseh vrst montaž notranjih gradbenih
instalacij na vseh vrstah objektov — tako doma kot v tu-
jini in tretjič, proizvodnjo izdelkov profesionalne — in-
vesticijske porabe. Optimiziranje proizvodnih rezul-
tato je krepilo družbeno ekonomsko moč delovnega ko-
lektiva, ki je zopet omogočala hitrejši razvoj, večanje
ekonomske elastičnosti in poslovanju, pospešeno vklju-
čevanje in izobraževanje delovne sile, itd.

Uvedba delavskega samoupravljanja je pospešila
hitro rast in razvoj IMP Ljubljana. Delovni ljudje so ob-
čutili, da je od njih samih največ odvisno, kako bodo de-
lali, kakšen bo njihov standard na delovnem mestu,
doma in nasploh v življenju. Zato so bili in so iz dneva v
dan vedno bolj zavzeti za to, da v organe delavskega sa-
moupravljanja in delegacije izvolijo najboljše in najbolj
zavedne člane naše socialistične samoupravne družbene
skupnosti. Prvi delavski svet je bil izvoljen 8. 7. 1950.
leta in prvi upravni odbor 9. 7. 1950. leta.

IMP Ljubljana je s svojim načinom dela in doseženo
visoko stopnjo učinkovitosti v poslovanju, in s stalnim
poglobljanjem samoupravnih odnosov in iskanjem
novih oblik uresničevanja samoupravljanja, kmalu po-
stalo jedro tehnološkega, ekonomskega in socialnega
razvoja. Zaradi tega je že v prvih letih svojega obstoja,
še bolj pa po letu 1960 postalo nosilec integracijskih
procesov. Pri tem si je prizadevalo za uresničevanje bi-
stva integracijskih procesov, ki so omogočali povezo-
vanje organizacij združenega dela zaradi racionalnega in
zatorej bolj uspešnega poslovanja.

In tako je tudi danes, ko si kolektiv IMP Ljubljana
prizadeva za uveljavitev načel neposrednega samou-
pravljanja po določbah Zakona o združenem delu. Pro-
ces decentralizacije upravljalških in poslovnih funkcij
je začel že v drugi polovici petdesetih let, ko so bile or-
ganizirane štiri ekonomske enote z lastnimi organi sa-
moupravljanja. Nadaljnji bistven premik je bil začel in
realiziran na temelju ustreznih ustavnih dopolnil, še zla-
sti po letu 1973, ko so bile organizirane temeljne organi-
zacije in vzpostavljeni prvi temelji oblik neposrednega

samoupravljanja in delegatskih razmerij. 19. julija 1973
je bil svečani podpis o združitvi osemih temeljnih organi-
zacij v delovno organizacijo IMP Ljubljana, n. sol. o.

Med javno razpravo o osnutku Zakona o združenem
delu so se kolektivi posameznih TOZD in pod vodstvom
sveta ZK IMP sporazumeli in dogovorili za izvedbo sa-
moupravne reorganizacije iz delovne organizacije v se-
stavljeno organizacijo IMP Ljubljana. Temelj nove sa-
moupravne organiziranosti je soodvisnost posameznih
temeljnih in delovnih organizacij prek reprodukcijskega
procesa in dohodka. Na referendumih konec decembra
1977. leta je bila sprejeta odločitev o organiziranju
SOZD IMP Ljubljana.

2.1.2 KLIMA CELJE

»Klima« Celje — industrija aerotermičnih naprav je
bila ustanovljena z odločbo Mestnega ljudskega odbora
Celje, št. 1078-1 z dne 19. januarja 1947. leta, pod ime-
nom »Instalacije« MLO Celje. Skladno s potrebami ob-
navljanja porušene domovine in naraščajoči ekspanziji
našega gospodarstva se tedanje podjetje osamosvoji in
12. decembra 1951. leta preimenuje v »Kovinsko po-
djetje Celje«, ki nato prevzame v ime še »Klima«, tako
da od 9. aprila 1966. leta posluje pod sedanjim nazivom:
»Klima« Celje, industrija aerotermičnih naprav Celje,
n. sol. o.

Polindustrijska tradicija, ki jo je kolektiv pridobil v
okvirih poprejšnjih zasebnih delavnic in potrebe po hi-
trem industrijskem razvoju, so Klimu Celje uvrstile med
najpomembnejše jugoslovanske proizvajalce klima in
prezračevalnih naprav, predvsem za industrijske na-
mene in ladjedelništvo. Izjemno hitra rast je bila dose-
žena predvsem v obdobju šestdesetih let, medtem ko je v
tej dekadki vse do leta 1975 opaziti relativno zaostajanje.
Vzrok zato leži v izrednem prodoru novih proizvajalcev
klima in prezračevalnih naprav in slabi pripravljenosti za
povezovanje predvsem v slovenskem prostoru. Od
1976. leta naprej se kažejo izrazito razvojno usmerjene
tendence. Tako, da je Klima Celje poleg IMP Ljubljana
najpomembnejši jugoslovanski proizvajalec klimatskih
in prezračevalnih naprav.

Uspešen dosednji razvoj je delovnemu kolektivu
Klima Celje omogočil uveljavitev med najpomembnejše
jugoslovanske proizvajalce klima in prezračevalnih na-
prav, ki so tudi daleč pretežna dejavnost, in drugič izva-
janje montaže notranjih gradbenih instalacij za ogreval-
ne, vodovodne in klimatske sisteme; v manjši meri obe
pretežni dejavnosti spremlja še individualna proizvod-
nja in izvajanje storitev za kooperante.

Razvoj samoupravljanja se je v delovni organizaciji
Klima Celje začel v letu 1951, ko je bil izvoljen prvi de-
lavski svet in upravni odbor. Danes so v obeh temeljnih
organizacijah in delovni skupnosti poleg delavskih svet-
ov še naslednji samoupravni organi:

- komisija za samoupravljanje
- komisija za delovna razmerja
- komisija samoupravne delavske kontrole
- komisija za varstvo pri delu

Na ravni delovne organizacije deluje delavski svet in
skupna disciplinska komisija. Vse pomembnejše odloči-
tve in predlogi se oblikujejo v okviru samoupravnih
skupin.

V letu 1975 so delavci obeh temeljnih organizacij,
TOZD Industrijska proizvodnja in TOZD Montažna
proizvodnja sprejeli samoupravni sporazum o združe-
vanju v SOZD ITC Celje, ki je v procesu prilagajanja
novim družbeno ekonomskim odnosom.

2.2 FIRMA IN ORGANIZIRANOST

2.2.1 IMP Ljubljana

IMP, industrijsko montažno podjetje Ljubljana, Ti-
tova 37 je od 1. 1. 1978. leta dalje samoupravno organi-
zirana kot sestavljena organizacija združenega dela.

Firma se glasi »IMP industrijsko montažno podjetje
Ljubljana«, o. sub. o., sedež je v Ljubljani, Titova 37.

SOZD IMP Ljubljana še ni vpisana v register, ker so
bili ostali konstitutivni akti, razen samoupravnega spo-
razuma o združitvi, sprejeti v drugem kvartalu letoš-
njega leta. Do tedaj pa je IMP Ljubljana registrirana kot
delovna organizacija z neomejeno solidarno odgovor-
nostjo pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani,
pod št. reg. vložka 503-00, z dne 15. oktobra 1974. leta.

Vršilec dolžnosti generalnega direktorja SOZD IMP
Ljubljana je Stanko Krumpak, ki kolektiv vodi od 19.
aprila 1948. leta.

V sestavi SOZD IMP Ljubljana je 23 temeljnih or-
ganizacij, ki so združene v 7 delovnih organizacij, tako da
je ustanovljenih še 8 delovnih skupnosti in Interna
banka IMP (glej priloženo shemo). Predstavitev temelj-
nih in delovnih organizacij:

1. del. org. PROMONT — projektiranje, montaža,

Ljubljana, Titova 37, n. sol. o.

TOZD OV-ogrevanje vodovod, Ljubljana, Titova
37, n. sol. o.

TOZD MK-montaža Koper, Koper, Ul. 15. maja št.
4, n. sol. o.

delovna skupnost, Ljubljana, Titova 37

2. del. org. PMI — projekt, montaža, industrija, Ma-
ribor, Ljubljanska 9, n. sol. o.

TOZD MM-montaža Maribor, Maribor, Ljubljanska
9, n. sol. o.

TOZD IB-inženirski biroji, Maribor, Ljubljanska 9,
n. sol. o.

TOZD Blisk — montaža, proizvodnja, Murska Soba-
ta, Lendavska 5, n. sol. o.

TOZD EKO-montaža, proizvodnja, Ptuj, Zadrinski
trg 8, n. sol. o.

delovna skupnost, Maribor, Ljubljanska 9

3. del. org. EMOND — elektro montaža, oprema,
naprave, dvigala, Ljubljana, Titova 37, n. sol. o.

TOZD EM-elektromontaža, Ljubljana, Titova 37, n.
sol. o.

TOZD Dvigalo montaža in proizvodnja dvigal, Ljub-
ljana, Smoletova 18, n. sol. o.

TOZD TEN-tovarna elektronaprav, Ljubljana, Voj-
kova 58, n. sol. o.

TOZD ISO-industrija stikalne opreme, Slov. Konji-
ce, Delavska n. sol. o.

delovna skupnost, Ljubljana, Titova 37

4. del. org. IKOS — industrija Klima opreme in stro-
jev, Ljubljana, Vojkova 58, o. sub. o.

TOZD KM-klima montaža, Ljubljana, Vojkova 58,
o. sub. o.

TOZD KP-klima proizvodnja, Ljubljana, Vojkova
58, o. sub. o.

TOZD TIO-tovarna instalacijske opreme, Idrija,
Vojkova 4, n. sub. o.

TOZD PAN-elektro in strojna industrija, Murska
Sobota, Lole Ribarja 4, o. sub. o.

delovna skupnost, Ljubljana, Vojkova 58

5. del. org. IKO — industrija kovinske opreme,
Ljubljana, Jožeta Jame 12, n. sol. o.

TOZD TRAA-tovarna regulacijskih armatur in apra-
tov, Ljubljana, Jožeta Jame 12, n. sol. o.

TOZD SKIP-strojna kovinska industrijska proizvo-
dnja, Ljubljana, Celovška 479, n. sol. o.

delovna skupnost, Ljubljana, Jožeta Jame 12

6. del. org. LIVAR — livarna, armature, Ivančna go-
rica, Ivančna gorica 91, n. sol. o.

TOZD LSN-livarna sive in nodularne litine, Ivančna
gorica, Ivančna gorica 91, n. sol. o.

TOZD HVA-hladnovodne armature, Ivančna gorica,
Ivančna gorica 91, n. sol. o.

TOZD LBK-livarna barvnih kovin, Ljubljana, Galje-
vica 266, n. sol. o.

delovna skupnost, Ivančna gorica, Ivančna gorica 91

7. del. org. IZIP — inženiring, projektiranje, izobra-
ževanje, zastopanje, Ljubljana, Titova 37, n. sol. o.

TOZD INŽ-inženiring — izvoz-uvoz, Ljubljana, Ti-
tova 37, n. sol. o.

TOZD PB — projektivni biro, Ljubljana, Titova 37,
n. sol. o.

TOZD IC — izobraževalni center, Domžale, Cesta
Talcev, n. sol. o.

TOZD ZST — zastopstva inoz. firm, Ljubljana, Ti-
tova 37, n. sol. o.

delovna skupnost, Ljubljana, Titova 37

8. delovna skupnost IB — interna banka IMP, Ljub-
ljana, Titova 37

9. delovna skupnost SOZD IMP Ljubljana, Titova
37.

2.2.2 KLIMA CELJE

Klima, industrija aerotermičnih naprav, Celje, Delav-
ska cesta 5 je samoupravno organizirana kot delovna or-
ganizacija z več temeljnimi organizacijami.

Firma se glasi: »Klima, industrija aerotermičnih na-
prav Celje, n. sol. o. sedež je v Celju, Delavska cesta 5.
DO Klima Celje je vpisana v register Okrožnega go-
spodarskega sodišča v Celju pod Srg. 414-74, št. vložka
322-00 z dne 3. decembra 1974. leta.

Glavni direktor delovne organizacije Klima Celje je
Alojz Zupanc, dipl. ing., ki kolektiv vodi od 1. 8. 1976.
leta.

DO Klima Celje sta ustanovili 2 temeljni organizaciji,
ki sta organizirali tudi delovno skupnost. Predstavitev
temeljnih organizacij:

1. TOZD IP — industrijska proizvodnja Celje, De-
lavska cesta 5, n. sol. o.

2. TOZD MP — montažna proizvodnja, Celje, De-
lavska cesta 5, n. sol. o.

3. delovna skupnost, Celje, Delavska cesta 5.

Delovna organizacija Klima Celje je od 1975. leta združena v SOZD ITC — industrija-trgovina, Celje, Mariborska cesta, o. sub. o.

2.3 STRUKTURA PROIZVODNEGA PROGRAMA

2.3.1 IMP LJUBLJANA

Zaradi izjemne kompleksnosti strukture proizvodnega programa je na tem mestu prikazan zgolj sintetični presek. Podobno tudi za Klimo Celje. V obeh primerih pa z dopolnilno oznako opozarjamo na tehnološko in komercialno povezanost (že obstoječo ali ono, ki jo lahko še realiziramo), ki je podrobneje obdelana v točki 2.3.3.

Pretežna dejavnost IMP Ljubljana je izvajanje zaključnih montažnih del v gradbeništvu, in sicer v vseh oblikah in namenih investicijske dejavnosti:

- ogrevalnih sistemov (oz. energetike v širšem smislu) (x)
- vodovodnih sistemov (sanitarnih, higienskih, industrijskih, potrošnih) (x)
- sistemov klimatizacije, ventilacije in prezračevanja (x)
- elektroinstalacijskih sistemov šibkega in jakega toka
- sistemov vertikalnega transporta.

Dejavnost poslovnega predmeta sega tudi na področje projektiranja vseh vrst sistemov notranjih gradbenih instalacij in infrastrukturnih objektov, ki so opisani v prejšnjem odstavku.

Najhitreje se razvija industrijska dejavnost, ki je danes skorajda enakovredna montažni in jo razdelimo s programskega vidika v naslednje skupine:

- elektronaprave šibkega in jakega toka
- črpalke, regulacijske armature in aparati
- klima naprave, prezračevalne naprave (x)
- instalacijske naprave in oprema
- naprave in oprema za vertikalni transport
- gradbeni stroji in naprave
- kmetijski stroji in naprave
- razna oprema in naprave za strojogradnjo (x)
- črna in barvna metalurgija (odlitki in armature)
- izdelki iz poliestrov in drugih umetnih smol.

S samoupravno reorganizacijo iz delovne v sestavljeno organizacijo se je poslovni predmet razširil še na poslovno-tehnične storitve z dejavnostjo inženiring, consultinga in poslovnega svetovanja, po drugi strani pa prek Interne banke IMP še na nudenje in izvrševanje finančnih storitev.

In končno je zastopanje inozemskih firm, najprej kot začetna oblika poslovno tehničnega sodelovanja, in nato kot specifična oblika vključevanje v mednarodno delitev dela.

IMP Ljubljana ima organizirano domačo predstavniško mrežo v Zagrebu, Sarajevu, Beogradu in Skopju in poslovni enoti za izvajanje investicijskih del v inozemstvu v NDR in v Iraku.

2.3.2 KLIMA CELJE

Zaradi poenotenja grupiranja strukture proizvodnega programa izražamo v sintetični obliki dejavnosti Klima Celje podobno kot za IMP Ljubljana.

Pretežna dejavnost Klima Celje je industrija in jo s programskega vidika razdelimo takole:

- klima naprave, prezračevalne naprave (x)
 - razna oprema in naprave za strojogradnjo (x)
- Poleg tega opravlja še dejavnost montaže notranjih gradbenih instalacij, ki se izvaja v treh branžah:

- ogrevalni sistemi (x)
- vodovodni sistemi (x)
- sistemi klimatizacije ventilacije in prezračevanja (x)

Klima Celje ima organizirano močno domačo predstavniško mrežo, in sicer v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Skopju.

2.3.3 TEHNOLOŠKA POVEZANOST, KOMERCIJALNA SOODVISNOST

Iz točke 2.3.1 in 2.3.2 je razvidno (oznake z x), da nastopa tehnološka povezanost in prekrivanje tako v montažni kot industrijski dejavnosti. V prvi gre za tri izmed petih montažnih branž (ogrevanje, vodovod ter klimatizacija, ventilacija in prezračevanje) na ožjem območju Slovenije. V drugem primeru nastopa izredno intenzivna tehnološka komponenta tako v smislu povezanosti (še zlasti perspektivno) kot glede (na trenutno stanje) prezračevanja zlasti na področju klima naprav, v manjši meri pa tudi prezračevalnih naprav in razne opreme — naprav za strojogradnjo (ki ima pretežen značaj individualne proizvodnje).

Glede na obstoječe proizvodne programe v posameznih

nih TOZD nastopa sorodnost pri naslednjih skupinah izdelkov:

- radialni ventilatorji
- aksialni ventilatorji
- strežni ventilatorji
- toplotni menjalniki
- zračni filtri
- zračni kanali in fazonski komadi
- protipožarne lopute
- dušenje zvoka in nihanj
- klimati in centrale
- distributivni elementi zraka
- naprave za povratno toploto (rekuperatorji)
- hladilni stolpi
- industrijske posode in toplotni aparati
- odpraševalna tehnika
- stikalna tehnika
- montaža centralne kurjave
- montaža vodovoda
- montaža klimatskih naprav

Preučitev komercialne soodvisnosti, ki jo ilustriramo z obsegom medsebojnih dobav nam za zadnja štiri leta nudi naslednjo sliko (z ravni vseh TOZD na obeh straneh), izraženo v tisočih.

	IMP kupec	IMP dobavitelj
1974	380	412
1975	745	1,223
1976	1,545	2,437
1977	4,782	8,789

Tabela št. 1: IMP Ljubljana 1947—1977

Celotni prihodek v 10^3 din in povprečno zaposleni

leto	delavci	vajenci	stalež	cel. prihodek	indeks 77 : 47	zaposl.	cel. prih.
1947	76	14	90	553	100	100	
1952	498	70	568	7.115	631	1287	
1957	631	106	737	18.371	819	3322	
1962	1470	192	1662	63.967	1847	11567	
1967	1859	305	2164	171.208	2404	30960	
1972	2747	357	3122	567.969	3469	102707	
1977	5612	816	6228	2,728.147	6920	493336	

Tabela št. 2: IMP Ljubljana 1970 - 1977

Struktura realizacije v 10^3 din

leto	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	Indeks 1970=100
Vrsta dejavnosti	1	2	3	4	5	6	7	8	9
4. montaža in projekti skupaj	220.665	322.956	387.765	462.274	639.448	1.085.310	1.273.201	1.402.317	635
4.1. montaža klima	27.521	42.168	48.596	65.113	90.830	134.000	154.319	159.380	579
2. industrijska proizvodnja skupaj	91.029	137.926	180.204	264.696	419.330	677.496	801.188	1.294.530	1.423
2.1. ind. pr.-klima naprave	584	7.742	26.687	48.622	55.209	93.340	122.067	195.581	33.490
3. Skupaj	311.694	460.882	567.969	726.970	1.058.778	1.762.806	2.074.389	2.696.846	865

Tabela št. 3: IMP Ljubljana 1974 - 1977

Rezultati poslovanja v 10^3 din na zaposlenega

Leto	1974	1975	1976	1977	Indeks 77/74
Kategorija	1	2	3	4	5
1. Cel. prih. (i.r.) a) skupaj	1.028.336	1.625.790	2.100.088	2.890.536	281
b) na zap.	311	373	450	513	166
2. Dohodek a)	362.047	601.802	776.649	1.106.791	306
b)	109	138	167	197	181
3. Am. a)	28.147	45.460	56.279	67.729	241
b)	10	10	12	12	133
4. Bruto skladi a)	99.928	156.900	171.874	253.764	254
b)	30	36	37	45	150
5. Povprečni OD	3.383	4.456	5.036	5.466	162
6. Povprečje zap. - RDR	3.311	4.355	4.664	5.612	169
- vajenci	587	839	848	816	139
7. Pcp. posl. sred. (neto)	344.029	546.958	822.904	1.051.740	306
8. % (dolg. kred. : posl. sk.)	7,15	4,70	4,86	17,99	252
9. količnik cel. nal. (1:7)	2,99	2,97	2,55	2,75	92
10. % rentabilnosti (4:7)	29,05	28,69	20,89	24,13	83

Opomba: V letu 1977 se finančna struktura poslabša zaradi priključitve TOZD PANONIJA iz Murske Sobote

zvodnja razvija po dvakrat višji stopnji rasti kot montažne dejavnosti

— daleč največjo stopnjo rasti izkazuje prav proizvodnih program klima, ventilacijskih in prezračevalnih naprav, ki izkazuje v letu 1970 prve začetke v letu

Potemtakem promet narašča po skorajda eksponentialni stopnji rasti z nekoliko hitrejšo dinamiko obsega na relaciji IMP dobavitelj — Klima kupec. To je posledica izredno hitrega osvajanja novih proizvodov v IMP in vgrajevanje slednjih v naprave katerih končni proizvajalec je Klima, ki je v zadnjih dveh letih osvojila nekatere končne klima naprave. Rečemo lahko, da tendence nakazujejo nujnost po tesnejšem tehnološkem programiranju in večji komercialni povezanosti tako znotraj industrijskih proizvodnih vej kot med industrijskimi in montažnimi.

2.4 POSLOVNI REZULTATI

2.4.1 IMP LJUBLJANA

Na tem mestu bomo prikazali najosnovnejše kazalce gospodarskega razvoja za IMP Ljubljana, in sicer

— v tabeli št. 1: celotni prihodek in povprečno zaposlene 1947—1977

— v tabeli št. 2: strukturo realizacije za programe, kjer nastopa prekrivanje v obdobju 1970—1977

— v tabeli št. 3: glavne družbeno ekonomske kategorije razvoja 1974—1977

Kratek komentar k prvim trem tabelam za IMP Ljubljana:

— povprečni stalež se je v 30-letnem obdobju povečal za 70-krat

— o mnogokratniku dinarskega povečanja celotnega prihodka nima smisla govoriti zaradi večkratne devalvacije dinarja in zaradi spremembe o strukturi proizvodnega programa

— slej ko prej je razviden, izredno hiter tehnološki napredek od leta 1970 dalje, ko se industrijska proi-

1977 pa je že na ravni skoraj 200 mio din oziroma 16 % industrijske proizvodnje IMP

— stopnja naraščanja dohodka je večja od rasti fizičnega obsega in tudi vrednostnega obsega poslovanja, kar ima svoje vzroke v hitrem osvojanju novih proizvo-

dov

— poprečni osebni dohodek v IMP je za 16 % višji kot znaša slovensko poprečje za gospodarstvo

— udeležba kreditov je vseskozi nizka, do porasta pride le v letu 1977 zaradi priključitve TOZD PANO-NIJE iz Murske Sobote, kjer se izvaja sanacijski program

— stopnja rentabilnosti je izredno ugodna in je na nivoju štirinletne kapitalizacije.

2.4.2. KLIMA CELJE

Prikazali bomo najosnovnejše kazalce gospodarskega razvoja za Klimo Celje, in sicer:

— v tabeli št. 4: obseg zaposlitve in celotni prihodek 1950—1977

— v tabeli št. 5: struktura realizacije, kjer nastopa prekrivanje 1970—1977

— v tabeli št. 6: glavne družbenoekonomske kategorije razvoja 1974—1977

Tabela št. 4: Klima Celje 1950—1977

Celotni prihodek v 10³ din in poprečno zaposleni

leto	delavci	celotni prihodek	indeks 77—50 zapo- sleni	cel. prih.
1950	94	121	100	100
1955	187	3.541	199	2926
1960	271	8.555	288	7070
1965	499	29.026	531	23.988
1970	534	48.482	568	40068
1975	551	185.565	586	153.360
1977	613	292.724	652	241.921

Tabela št. 5: Klima Celje

Struktura realizacije 1970—77 v 10³ din

Leto	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	Indeks 1970=100
Vrsta dejavnosti	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Montaža skupaj	19.141	22.145	30.396	31.417	44.829	58.078	60.157	84.943	444
2. Klima montaža	7.201	7.656	15.027	7.141	13.165	17.636	17.874	54.264	754
3. Industrijska proizvod.	28.488	36.704	44.840	62.638	80.827	105.150	134.311	169.790	596
Skupaj	47.629	58.849	75.236	94.055	125.656	163.228	194.468	254.733	535

Tabela št. 6: Klima Celje

Rezultati poslovanja v 10³ din na zaposlenega

Leto	1974	1975	1976	1977	Indeks 77/74
Kategorija	1	2	3	4	5
1. Cel.prih. (f.r.) a) skupaj	145.368.458	185.565.068	239.871.599	292.723.629	201
b) na zap.	263.827	336.779	422.309	477.526	181
2. Dohodek a)	38.026.154	50.356.591	73.079.228	97.522.427	256
b)	69.013	91.391	128.661	159.090	231
3. Amortizacija a)	2.500.000	2.637.322	3.437.550	6.258.743	250
b)	4.537	4.786	6.052	10.210	225
4. Bruto skladi a)	4.694.611	6.283.993	9.972.831	13.852.914	295
b)	8.520	11.405	17.558	25.599	300
5. Poprečni OD	2.654	3.678	4.659	6.046	228
6. Popr.zap. - RDR	551	551	568	613	111
7. Popr.posl.sredstva	24.311.901	32.235.197	44.107.819	51.259.659	211
8. % (dolg.kred. : posl.sk.)	38 %	41 %	31 %	21 %	55
9. Kol.cel.nal. (1 : 7)	5,98	5,76	5,44	5,71	95
10. % rentabilnosti (4:7)	19,31 %	19,49 %	22,61 %	27,02 %	140

Kratek komentar k tabelam št. 4, 5 in 6 za Klimo Celje:

— poprečno število zaposlenih se je v 27 letih povečalo za 6,5-krat

— interpretacija dinarskih podatkov za to obdobje ni smiselna zaradi večkratne devalvacije dinarja

— v razvojni dinamiki je opaziti dva vzpona in eno obdobje očitnejše stagnacije: kot prva faza pospešenega razvoja se kaže prvih pet let v dekadi 1960—1970; obdobje stagnacije nastopi v prvih letih izza 1970. leta vse do 1975. leta; po letu 1975, še zlasti pa v letu 1977, se kaže drugo obdobje pospešenega razvoja

— v obdobju 1970—77 se je vrednostni obseg povečal za 5,5-krat, pri čemer izkazuje najvišjo stopnjo rasti dejavnost klima montaža, nato industrijska proizvodnja klima naprav, medtem ko ostala montažna dejavnost napreduje podporečno

— v obdobju zadnjih let (74—77) izkazuje dohodek hitrejšo rast od rasti fizičnega obsega poslovanja in znotraj strukture dohodka se najhitreje povečujejo sredstva za bruto sklade

— udeležba tujih virov poslovnih sredstev (kreditov) se zmanjšuje

— rentabilnost je bistveno izboljšana (indeks 140)

— poprečni OD izplačan v letu 1977 je za 26 % višji od republiškega poprečja v gospodarstvu

3. PREDNOSTI IN PERSPEKTIVE ZDRUŽITVE

3.1. NUJNOST KONCENTRACIJE SREDSTEV IN ZDRUŽEVANJA DELA

Bistvena karakteristika današnjega družbenoekonomskega in družbenopolitičnega življenja je intenziven in dinamičen razvoj. Spremembe so vsakodnevne, pa je zato treba vlagati ogromne napore, če hočemo biti na tekočem z vsemi spremembami in jih tudi kreativno razreševati. V posameznih gospodarskih vejah, še zlasti nekaterih industrijskih dejavnostih, so spremembe tako pogoste, da je s staro organiziranostjo in s starim načinom praktično nemogoče sprejemati konkurenčen boj. Ena takih industrij je prav gotovo strojegradnja, znotraj nje pa še izrazito proizvodnja klima, ventilacijske in prezračevalne tehnike.

Združevanju. Z združenimi močmi in sredstvi se je lažje upirati vsem nevšečnostim, ki spremljajo tržno gospodarstvo. Med drugim morajo biti temeljne organizacije med seboj trdno povezane tudi zaradi instituta neomejene solidarne odgovornosti, prek katereje zagotovljena socialna varnost vseh delavcev in tudi investicijska sposobnost je večja.

Procesi koncentracije in centralizacije niso značilnost samo zahodnega sveta. To je zahteva časa in stopnje razvitosti ne glede na družbenopolitično ureditev, potem-takem tudi socializma. Kriterij razlikovanja procesov koncentracije in centralizacije je v smotrih zakaj do njih pride in v načinih, kako se to realizira. Kot je znano, je cilj samoupravne koncentracije srestev in dela, povečati sposobnost zadovoljevanja naših potreb, znižati proizvodne stroške na enoto proizvoda in torej tudi borba za nižje cene.

Ugotovimo lahko še več: koncentracija je toliko nujnejša, kolikor manjše so dimenzije nacionalne ekonomije. To velja toliko bolj, ker smo danes in bomo v prihodnje še bolj, Slovenci vključeni v mednarodne družbeno ekonomske odnose z okoli 30 % naše vsakodnevne aktivnosti.

Od tod sledi, da je koncentracija sredstev in združevanje dela objektivna nujnost tudi za našo samoupravno socialistično skupnost. Pri nas smo priča intenzivnim procesom združevanja, spojitve, pripojitve, poslovnotehničnega sodelovanja ipd. Vsi ti procesi imajo splošno ime »integracija«. To pomeni, da je v naših razmerah integracija posebna oblika samoupravne koncentracije sredstev in združevanja dela.

Prav je, da si predložimo dejansko stanje glede stopnje koncentracije pri nas. Nekateri krogi, ki ne zmorejo razmišljanj prek občinskih ali republiških meja postavljajo, da je stopnja koncentracije sredstev in dela pri nas enaka kot v nekaterih razvitih deželah. V kolikor bi to bilo res, bi morali tudi imeti nekatere pozitivne učinke visoke stopnje koncentracije. Toda v domačih razmerah opazimo vedno počasnejše obračanje obratnih naložb, slabše izkoriščanje kapacitet, dolge procese dogovarjanja in usklajevanja okoli bistvenih razvojnih usmeritev, itd. V mednarodnih ekonomskih odnosih pa naši proizvodi ne zdržijo svetovne konkurence in cen, ki so tam priznane. Vse to nas opozarja, da smo slabo organizirani, preveč razdrobljeni, da skušamo na enak način obravnavati vse vrste proizvodov oziroma industrijskih dejavnosti in ne nazadnje, da je stopnja koncentracije daleč izpod optimalne.

Iz takšnega stanja izhaja logična posledica, da je treba obstoječo gospodarsko situacijo bistveno izboljšati, in sicer tudi z intenzivnejšim združevanjem dela in sredstev, ki naj poveča stopnjo koncentracije prek katere mora priti do znižanja proizvodnih stroškov, hitrejšega obračanja poslovnih naložb, večjih investicijskih možnosti itd. Z naslednjimi podatki želimo prikazati 10-letni trend integracijskih procesov po gospodarskih dejavnostih (število integracij v primerjavi z vsemi osnovnimi gospodarskimi subjekti v dotični dejavnosti za SFRJ):

— industrija in rudarstvo	19,9 %
— kmetijstvo	44,1 %
— gozdarstvo	28,4 %
— gradbeništvo	12,4 %
— promet	27,8 %
— trgovina in gostinstvo	29,5 %
— obrt	22,7 %
— komunalna dejavnost	21,3 %
— skupaj gospodarstvo SFRJ	29,9 %

Očitno izstopata industrija in gradbeništvo z daleč podpoprečnimi rezultati na področju združevanja dela in sredstev. Zlasti v industriji so, med drugim tudi zato slabo izkoriščanje kapacitet, visoki proizvodni stroški in nizka konkurenčna moč v mednarodnih odnosih.

Na resnost položaja v zvezi z integracijskimi procesi je že opozorila 36. seja CK ZKS. Med drugim je bilo spoznano, da je povezovalno in združevalno organizacij združenega dela temelj in pogoj za uspešni ekonomski razvoj in družbeni napredek in s tem za spreminjanje položaja delovnih ljudi. To povezovalno in združevalno mora zagotoviti večjo usklajenost razvoja vseh dejavnosti v Sloveniji, postopno odpravljanje strukturnih nesorazmerij, povečanje ekonomskih učinkov vsega slovenskega gospodarstva in enakomeren razvoj republike.

3.2. POTREBA IN MOTIVI ZDRUŽEVANJA

Sodobni razvoj proizvodnih sil vodi v koncentracijo proizvodnje, do vse večjih kapacitet, do vse večjih delovnih organizacij, ki se prek sestavljenih organizacij združujejo v močne gospodarske integracije — poslovne sisteme. Takšni poslovni sistemi so sposobni za vsestransko tehnološko in komercialno povezanost prek katerih

lahko s skupnim in koordiniranim delom ustvarimo takšno proizvodno, finančno in kadrovske koncentracije, ki je neizogiben pogoj za kvaliteten razvoj in večjo ekonomsko stabilnost. Znano je tudi, da majhne in izolirane delovne organizacije niso sposobne zagotoviti optimalnih ekonomskih rezultatov in slediti razvojnemu tempu.

Prav gotovo so v našem samoupravnem socialističnem sistemu ti procesi integracij ali drugih načinov povezovanja bolj zapleteni in subtilni kot v razmerah dominacije kapitala. Saj je bistvo samoupravljanja odprava prevlade in jasno izražena tendenca po enakopravnosti; govorimo torej o »interesni integraciji«, ko mora obstajati konkretni — skupni družbeni interes kot predpogoj za uresničitev proizvodnega in poslovnega združevanja dela in sredstev posameznih temeljnih in delovnih organizacij.

Toda to še ne pomeni, da lahko stojimo ob strani s svojo akcijsko naravnostjo, ko bi se izživljali z verbalizmi o nujnosti za večjo povezanost industrije in montaže, ali če bi nadaljevali z nakazanimi lokalističnimi in ozko podjetniškimi ambicijami. Usmerjeni moramo biti na široko proizvodno-tehnološko in ostalo poslovno sodelovanje, ki bo temeljilo na integriranih temeljnih organizacijah, usmerjenih v pospešen razvoj tehnoloških žarišč, ki so v kasnejših točkah izpostavljena.

Prav gotovo stojijo pred našimi delovnimi kolektivi naslednji motivi, da pospešujejo in poglobljamo medsebojno sodelovanje:

1. da si zagotovimo več, kot že imamo ali da vsaj ohranjamo doseženi obseg ob napredovanju kvalitete doseženega,

2. da si povečamo stabilnost delovnih in življenjskih pogojev in s tem bistveno zmanjšamo riziko,

3. da si zagotovimo boljšo prihodnost, ki jo lahko uresničimo samo pospešen razvoj.

Z ekonomskega vidika pomeni ustvarjanje velikih poslovnih sistemov predvsem tele prednosti:

1. povečanje montažnih in industrijskih kapacitet lahko dosežemo hitreje in z manj poslovnimi naložbami, kot če bi gradili razvoj brez združevanja dela in sredstev (integracij),

2. podana je večja možnost za specializacijo in s tem izgradnjo velikih zmogljivosti na temelju sodobnih tehnoloških dosežkov,

3. združeni poslovni sistem razpolaga prek Interne banke z večjim razvojnimi potencialom,

4. ugodnejše so možnosti zaposlovanja in izkoriščanja visokostrokovnih kadrov, ne samo v montaži in industriji, temveč še v vseh drugih dejavnostih (raziskovanje, organizacija, razvoj, konstrukcija itd.),

5. dohodek temeljnih organizacij narašča hitreje in s tem skupna ekonomska moč poslovnega sistema (zaradi racionalizacij proizvodnega procesa, boljše organiziranosti administrativno-strokovnega dela, medsebojnega proizvodnega sodelovanja, odpravljanjem neloyalne konkurence),

6. pogoji komercialnega nastopanja (nabava, prodaja, inženiring, consulting itd.) so neprimerno ugodnejši.

In ob koncu: zavedati se moramo, da integracije nimajo zgolj tehnični ali ekonomski namen, temveč in še zlasti v našem samoupravnem sistemu izstopa družbena vsebina. Združevanja v velike poslovne sisteme je namreč en izmed važnih členov pri ustvarjanju samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov, ki imajo svojo bazo v temeljni organizaciji združenega dela. Z drugimi besedami: združevanje dela in sredstev lahko uresničujemo samo na samoupravnih načelih, in sicer:

— da temeljne organizacije združenega dela praviloma združujejo delo in sredstva v višje oblike samoupravnega organiziranja združenega dela z namenom izboljšanja obstoječih lastnih delovnih procesov in ustvarjanja skupnih razvojnih usmeritev,

— da združevanje poteka po načelih enakopravnosti, trajnega sodelovanja in socialistične solidarnosti,

— da združevanje prispeva k bolj produktivnemu delu in uspešnemu poslovanju, s tem pa tudi pospešnemu gospodarskemu razvoju,

— da se z združevanjem dela in sredstev ne omejujejo temeljne in neodtujljive samoupravne pravice delovnih ljudi v temeljnih organizacijah.

3.3. NADALJNI RAZVOJ IMP LJUBLJANA

Tako ali drugače je prihodnja programska usmeritev tesno povezana z dosedanjim delom, izkušnjami in dosežki. IMP Ljubljana je tipični predstavnik tako imenovanega »kooperativnega — integracijskega programa«, v katerem nastopa tehnološka veriga od poslovno tehničnih in finančnih storitev (inženiring, consulting, projekiranje, interna banka) preko montaže do industrije profesionalnih naprav. Takšna reprocelota omogoča boljše

izkoriščanje kapacitet in s tem višjo produktivnost dela in bolj gospodarno rabo družbene lastnine.

3.3.1. SMOTRI RAZVOJA

SOZD IMP Ljubljana stoji v svoji prihodnji usmeritvi pred uresničitvijo naslednjih razvojnih smotrov:

— da pospešuje tisto vrst montažnih storitev in razvoj tistih proizvodov, za katerimi je realna družbena potreba, ki je tudi likvidna,

— da je nosilec tehnološkega napredka in s tem vodilni jugoslovanski poslovni sistem na naslednjih gospodarskih dejavnostih:

1. industrializacija montažnega procesa z delavniško pripravo montažnih elementov in visoko stopnjo mehaniziranosti delovnega procesa na zahtevnih objektih (infrastruktura, industrija, zdravstvo)

2. proizvodnja elektroaparatur in naprav visoke, srednje in nizke napetosti in proizvodnja telekomunikacijskih naprav za prenos TV signala in govora v zaprtih sistemih

3. proizvodnja črpalk, regulacijskih armatur in toplotnih aparatov

4. proizvodnja klima, ventilacijskih in prežračevalnih naprav in opreme

5. proizvodnja strojev in naprav za gradbeništvo

6. proizvodnja instalacijske opreme in naprav

7. proizvodnja opreme in naprav za strojogradnjo

8. proizvodnja odlitkov iz sive in nodularne litine

9. proizvodnja izdelkov iz armiranih poliestrov in umetnih smol

— da dosežemo nadpovprečno stopnjo rasti produktivnosti dela in rentabilnosti poslovanja

— da se intenzivno vključujemo v integracijske procese, kot nosilec gospodarskega razvoja, ki je sposoben za uporabo in kreacijo sodobne tehnologije in pospeševanje lastne raziskovalno razvojne dejavnosti

— da nam razvoj in napredek posameznih TOZD omogoča v združenem nastopu v mednarodni konkurenci večjo stopnjo vključenosti in uspešnosti

— da nam je uspešnost poslovanja in rezultati dela temelj za stalno izboljševanje življenjskih in delovnih pogojev zaposlenih

— da moramo trajno skrbeti in se zavzemati za procese združevanja sredstev znotraj poslovnega sistema IMP kot celote zaradi skupnega opredeljevanja razvojne politike in investicij skupnega pomena

— da utrjujemo in poglobljamo dohodkovna razmerja kot edini realni in zanesljivi način za uresničevanje neposrednega odločanja delavcev v TOZD glede razširjene reprodukcije in poglobljanja delegatskih razmerij

3.3.2. INTEGRACIJA KLIMA CELJE V SOZD IMP

Kot smo ugotovili že v prikazu dosedanjega razvoja IMP Ljubljana in Klima Celje, sta obe organizaciji združenega dela začeli svojo razvojno pot v istem letu (1947). Razlika med obema je v razvojnem tempu in v kompleksnosti proizvodnega programa. Sorodnost oziroma podobnost proizvodnega programa nastopa v treh izmed petih montažnih branž, vendar je količinski obseg v IMP približno 25-krat večji. Največja tehnološka sorodnost nastopa na področju industrijske proizvodnje klima, ventilacijskih in prežračevalnih naprav.

Ta proizvodni program predstavlja pretežni del proizvodnje Klime Celje in je organiziran v TOZD IP — industrijska proizvodnja. V letu 1977 je znašal vre lastnosti obseg preko 150 mio din. IMP Ljubljana je začel s proizvodnjo klima, ventilacijskih in prežračevalnih naprav 1970. leta in dosegel v letu 1977 prek 190 mio celotnega prihodka s tega naslova. Fizični obseg proizvodnje se povečuje po povprečni letni stopnji rasti prek 40 %.

Analitično lahko razdelimo vzroke za uresničitev te integracije na one, ki izhajajo iz potreb razvoja obeh kolektivov in one, ki so povezani s potrebo skladnejšega, še zlasti pa pospešenega razvoja proizvodnje klima ventilacijske in prežračevalne tehnike v SFRJ. Skladno s sprejetimi planskimi dokumenti za izdelavo srednjeročnih planov 1976 je zvezna skupščina opredelila področja, ki so širšega družbenega pomena. Med njimi je osrednje mesto zavzemala strojogradnja s svojimi proizvodnimi skupinami. Ena teh je tudi področje klimatizacije.

S tem v zvezi je tekom 1975. in 1976. leta potekalo zelo intenzivno usklajevanje proizvodnih programov jugoslovanskih proizvajalcev. Na temelju tega je bil 14. aprila 1976. leta sklenjen poseben »Samoupravni sporazum o usklajevanju planov in razvojne politike za obdobje 1976—80« med proizvajalci opreme za klimatizacijo, ventilacijo, zračno gretje in sušenje. Sporazum je podpisalo 43 temeljnih organizacij, med njimi tri iz IMP Ljubljane in ena iz Klima Celje. Iz tedanjih izkušenj, ki

so dandanes samo še bolj zaostrene glede na dosežke slovenske industrijske proizvodnje, lahko povzamemo:

— domači proizvajalci zadovoljijo samo 55 do 60 % domače potrošnje, kar pomeni, da se je v letu 1976 uvažala slaba polovica

— domača proizvodnja je silno razdrobljena (glej število podpisnikov) in pretežno z zelo zastarelimi tehnološkimi koncepti

— v drugih republikah obstoje zelo ambiciozni razvojni programi, ki so pretežno locirani znotraj montažerskih organizacij združenega dela

— v proizvodnji se pojavlja cela vrsta tujih licenc, ki povzročajo nesortiranost — nekompletnost proizvodnje in zastarelost proizvodnih programov

— dobavni roki so izredno dolgi

— ni organizirane servisne mreže

— obstoje izredno skromne možnosti za kreditiranje kupcev

— kot perspektivni proizvajalci v množici jugoslovanskih proizvajalcev izstopata IMP Ljubljana in Klima Celje, delno tudi Juvent Zagreb in Unioninvest Sarajevo.

Proizvodni program opreme in naprav za klimo, ventilacijo in prežračevanje je poleg razvoja elektrike in kemije dandanes en najbolj propulzivnih in perspektivnih. Vzroki za to so v hitrem industrijskem razvoju in s tem dviganjem standardov izgradnje, v poostrenih predpisih in tudi siceršnji skrbi za zaščito okolja pred onesnaževanjem in vedno občutljivejšo energetsko situacijo po svetu in doma.

Izhajajoč iz zgoraj opisanih spoznanj in dosedanjih izkušenj lahko postavimo tele smotre, ki jih zasledujemo pri vključitvi Klime Celje v poslovni sistem IMP:

— realizacijo sprejete razvojne družbeno ekonomske politike SR Slovenije o policentričnem razvoju, upoštevajoč pogoje za obstoj in razvoj programa klima, ventilacijske in prežračevalne opreme in naprav tako v Klima Celje kot v IMP Ljubljana

— preko boljše informiranosti, medsebojnega zaupanja in poenotenja pogledov obeh kolektivov pri razreševanju razvojnih, še zlasti tehnoloških problemov, doseči postopno specializacijo posameznih temeljnih organizacij po vejah tega proizvodnega programa

— po izvršeni specializaciji povečati količinski obseg do ravni, ki bo omogočala vodilno mesto v Jugoslaviji, hkrati pa omogočila znižanje stroškov na enoto proizvoda kot temeljni ekonomski smoter te integracije

— povečanje tehnološke povezanosti prek procesov standardizacije in tipizacije elementov in prek poenotenja tehnoloških postopkov

— večjo koordinacijo in organiziranost pri nastopanju na domačem trgu, še zlasti s poenotenjem predstavniške in servisne mreže

— vključitev elementov in naprav v izvozne posle prek izvajanja investicijskih del v tujini v okviru inženiring koncepta

— razširjen bo samoupravni horizont

— zmanjšan bo riziko v poslovanju in investiranju.

3.4. PROIZVODNA PROBLEMATIKA

Temeljna organizacija je temeljna oblika organiziranja družbene proizvodnje v samoupravnem gospodarstvu. Zato morajo v naših razmišljanjih in odločitvah osrednjo pozornost imeti obstoječe in razvojne ambicije posameznih TOZD iz Klima Celje in IMP Ljubljana. Predvsem pa bodo smotri predlagane integracije doseženi, če si bomo kar najbolj prizadevali, da bodo posamezne temeljne organizacije transformirale v homogene proizvodne enote, ki bodo bistveno izboljšale izkoriščanje kapacitet. Samo to je pot, da bomo prišli do optimalnih proizvodno-komercialnih in finančnih učinkov. Z drugimi besedami, TOZD ne more biti proizvodni konglomerat, ki se v različnih fazah konjunktornega cikla opira vsak na drugo proizvodno vejo. Pot za premoščanje rizika je potemtakem v družbeno in ekonomsko pravilno organiziranih delovnih organizacijah skladno z Zakonom o združenem delu.

In še to: razne lokalne meje morajo izginiti kot ovira za družbeno potrebne in tehnološko perspektivne integracije. Tudi ne smemo pričakovati, da bodo vse temeljne organizacije sposobne za vključevanje v mednarodne ekonomske odnose. Bistveno je drugo. Namreč to, da ustvarimo znotraj IMP močno razvojno jedro jugoslovanskega pomena za področje obdelave zraka klimatizacije (od projektiranja prek montaže vse do uporabe domače opreme in naprav). Ne s ciljem monopoliziranja temveč v smislu stimulatorja in organizatorja ekonomskega in tehnološkega napredka. Zato pa je treba imeti razčiščene proizvodne programe in izdelane dolgoročne razvojne plane. Kratkoročna politika in zapiranje v meje posamezne temeljne organizacije nam ne odpirata perspektiv.

Glede na to, da je tržišče tega integracijskega procesa v tretiranju industrijske proizvodnje klima, ventilacijske in prezračevalne opreme in naprav, bomo težišče obravnav posvetili njemu, tako da bomo prikazali obstoječo strukturo proizvodnih programov po temeljnih organizacijah, nato ugotovili prekrivanja in nato nakazali programsko razčiščevanje, ki bi se skladno z možnostmi izvajalo znotraj poslovnega sistema IMP Ljubljana po združitvi Klima Celje.

Kar zadeva montažno dejavnost, ki zaposluje v Klima TOZD MP—montaža proizvodnja cca 120 monterjev in 20 učencev v gospodarstvu, bo nadaljnji razvoj v TOZD Montažna proizvodnja predvsem kot podaljšek proizvodnega programa industrijske proizvodnje, dejavnost se tudi ne bo širila izven zadanega programa. TOZD Ogrevanje vodovod Ljubljana, TOZD Montaža Maribor in TOZD Montaža proizvodnja morajo v prihodnje doseči skupno nastopanje na trgu montažnih storitev.

2. Radialni ventilatorji

1. normalni: KD-160, 200, 250, 315, 400, 500, 630, 800, 1000, KE-160, 200, 250, 315, 400, 500, 630, 800, 1000,
2. težki: KDT-500, 630, 800, 1000, 1250, 1400, 1600
3. dvojni: KD-2250, 2320, 2400, 2500, 2630, 2800
4. visokosposobni: SD-500, 630, 800, 1000, SE-500, 630, 800, 1000
5. visokosposobni — težki: SDT-500, 630, 800, 1000

9. Hladilni stolpi

1. odprti
2. zaprti
3. zaprti z dušilcem zraka

10. Zračni filtri

1. za zidne komore MV-B; MS-B; LD-B

3.4.2. PROIZVODNI PROGRAM IMP TOZD TIO-TOVARNE INSTALACIJSKE OPREME IDRIJA

Prikazan bo samo proizvodni program klima tehnike.

1. Naprave za porazdelitev in difuzijo zraka

2. Rešetke
1. aluminijaste AR-1, 2, 3, 4, 5
2. jeklene JR-1, 2, 3, 4, 5, 6
3. stropne SR
4. zaščitne JZR-1, AZR-1
5. al. talne AR-6, 7

3. Strojni difuzorji

1. kvadratni stopnjevan KSD-S
2. okrogli stopnjevan OSD-S
3. kvadratni z absolutnim filtrom KSD-AF
4. linijski
5. regulacijski okrogli
6. nastavni deli za difuzorje in rešetke

4. Prezračevalni ventili

1. ventili PV
2. prezračevanje stanovanjskih hiš
3. okenski OKV
4. dovodni ventil DV-100, 150

3.4.3. PROIZVODNI PROGRAM IMP TOZD MM — MONTAŽA MARIBOR

Prikazan bo samo proizvodni program klima tehnike!

1. Strešni radialni ventilatorji SRH NV-250, 315, 355, 400, 500
SRV NV-250, 315, 355, 400, 500
SRV-P NV-250, 315, 355, 400, 500

2. plastificirana izvedba
3. z ločenim izpuhom
4. za gorljive pline
5. elementi za strešne radialne ventilatorje

2. Aksialni ventilatorji-elektromotor z zunanjim rotorjem in prestavljivimi lopaticami

1. ventilatorji NV-355, 400, 450, 500, 630, 710, 800, 900, 1000
2. pripadajoči elementi za aksialne ventilatorje šobe jadrovinaški priključki difuzorji

Predvsem bo treba prek koordinacije in dogovarjanja doseči enakomerno zasedenost montažnih kapacitet v vseh treh temeljnih organizacijah.

3.4.1. PROIZVODNI PROGRAM IMP TOZD KP — KLIMA PROIZVODNJA LJUBLJANA

1. Klimatske centrale za prezračevanje, filtriranje, gretje, hlajenje in vlaženje zraka za kompletno področje klimatske tehnike;

1. klimati — normalni: K-16, 20, 25, 32, 40, 50, 63, 80
2. klimati — težki: K 50 T, 63 T, 80 T
3. klimati-dvojni: K 225, 232, 240, 250, 263
4. klimacentrale: C-100
5. klimacentrale — dvojne: C-280
6. strešne klimacentrale

3. Toplotni izmenjevalniki

4. Regulacijske žaluzije
5. Usmerniki in eliminatorji
6. Zrakotesna vrata
7. Vodotesna vrata
8. Kuhinjske odsesovalne nape

11. Ventilatorski konvektorji

12. Industrijski konvektorji

13. Mešalne in razbremenilne komore

2. za kanale MD-B
3. potujoči tračni

5. Lovilci maščob

1. lovilci LM

6. Žaluzije

1. aluminijaste nadtladne ANŽ
2. jeklene nadtladne JNŽ-1, 2

7. Protipožarne lopute

1. loputa PL

8. Dušilniki zraka

1. dušilci DZ-K-pravokotni

9. Dušilniki zvoka

1. okrogli
2. telefonski
3. industrijski

10. Dimne odvodne lopute

11. Kuhinjske nape KN

12. Centralne odvodne enote COE

13. Filtrski sistemi

1. fini filtri LUWA
2. absolutni filtri LUWA

3.4.4. PROIZVODNI PROGRAM KLIMA TOZD IP-INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA CELJE

Prikazan bo samo proizvodni program klima tehnike!

1. Grelniki — (serijski)
2. Mešalne komore — (serijsko)
3. Strešni ventilatorji (serijsko)
4. Elektrogrelniki — (serijsko)
5. Aksialni ventilatorji — (serijsko — kosovno)
6. Centrifugalni ventilatorji — (serijsko — kosovno)
7. Prezračevalne komore — (serijsko)
8. Industrijski sesalci — (serijsko)
9. Odvajalci kondenzata — (serijsko)
10. Samodržive žaluzije — (serijsko)
11. Rešetke — (serijsko)
12. Sesalni ventili (serijsko)
13. Filtri (kosovno)
14. Lamelni in spiralni menjalniki toplote (kosovno)
15. Klima centrale (kosovno)
16. Oprema za hladilništvo
17. Oprema za opekarništvo
18. Oprema za ladjedelništvo
19. Kosovna oprema in izdelki v »S« izvedbi

3.4.5. PREKRIVANJE PROIZVODNIH PROGRAMOV

Iz pregleda proizvodnih programov za IMP TOZD KP, TIO in MM ter Klima TOZD IP je razvidno prekrivanje oziroma velika stopnja sorodnosti v naslednjih skupinah izdelkov:

1. radialni ventilatorji
2. aksialni ventilatorji
3. menjalniki toplote za hladno in toplo vodo ter druge tekočine
4. zračni filtri
5. kanali in fazonski komadi
6. protipožarne lopute
7. dušilniki zvoka in nihanj
8. klimati in centrale
9. distributivni elementi za zrak
10. rekuperatorji odpadne toplote
11. strešni ventilatorji
12. hladilni stolpi
13. industrijska posoda in toplotni aparati
14. odpraševalna tehnika

3.5. RAZVOJNA PROBLEMATIKA

Pomemben cilj predlagane integracije je tudi v določenem pregrupiranju obstoječih proizvodnih programov oziroma skupini izdelkov med posameznimi temeljnimi organizacijami. To bo prav gotovo proces nekajletnega dela, saj je treba upoštevati že vzpostavljene poslovne odnose, stopnjo amortiziranosti že vloženih sredstev in seveda najpomembnejše, sodobnost proizvodov in nivo dosežene tehnologije proizvodnje. Ob vsem pa je primarnega značaja, da omogočimo začetek resnega dogovarjanja o specializaciji in delitvi dela in da preko tega v perspektivi dosežemo kompleksnost ponudbe in vodilno mesto v Jugoslaviji še bolj ojačamo. In ne nazadnje, razvojne možnosti in zahteve so tolikšne, da jih lahko premagamo samo z združenimi močmi; ne kot do sedaj vsak zase in ko prihaja do vedno večjega prekrivanja proizvodnih programov v obeh smereh.

3.5.1. PROGRAMSKA USMERITEV IMP TOZD KP — KLIMA PROIZVODNJA LJUBLJANA

Globalno govoreč je ta temeljna organizacija usmerjena na proizvodnjo naprav komfortne klimatizacije, in sicer:

1. radialni ventilatorji za klimatizacijo z vnaprej zakrivljenimi lopaticami v izvedbi pocinkane pločevine do 1000 mm
2. eksplozijska izvedba radialnih ventilatorjev v izvedbi pocinkane pločevine
3. toplotni menjalniki iz okroglih cevi Cu-Al, Cu-Cu, Jeklo—jeklo, za vse aplikacije premer 12 in 16
4. klimati, centrale, terminalne naprave za vse tlake — proizvaja tudi TOZD Klima IP Celje; programska delitev;
 - strešne klima centrale
 - higien izvedba klimatov
 - strojne izvedbe klimatov
 - eksplozijska izvedba klimatov
 - mešalni in ekspanzijski boksi
 - naprave za povratno toploto (z menjalniki toplote)

- indukcijski aparati in ventilatorski konvektorji
- 5. hladilni stolpi in naprave
- odprti sistemi
- zaprti (industrijski) sistemi
- kondenzatorji
- hladilni stolpi z aksialnimi ventilatorji
- hladilni stolpi — ejektorski
- 6. filterska tehnika za klimatizacijo
- 7. elementi zidanih central

3.5.2. PROGRAMSKA USMERITEV IMP TOZD TIO — TOVARNA INSTALACIJSKE OPREME IDRJA

Upoštevajoč samo klima program bo razvoj temeljil na sestavnih delih za distribucijo in porazdelitev zraka, napravah za zmanjševanje in preprečevanje šumnosti in nihanj, protipožarnih in dimnovodnih napravah in na sestavnih delih za stanovanjsko ventilacijo in prezračevanje, in sicer:

1. sestavni deli distribucije in porazdelitve zraka
2. sestavni deli distribucije in porazdelitve zraka za variabilne sisteme
3. naprave za zmanjševanje šumnosti in nihanj v klimatizaciji pri industrijskih objektih
4. protipožarne in dimnovodne naprave v klimatizaciji
5. sistemi stanovanjske ventilacije in prezračevanja

3.5.3. PROGRAMSKA USMERITEV IMP TOZD MM — MONTAŽA MARIBOR MARIBOR

Upoštevamo samo dejavnost industrijske proizvodnje (brez montaže!)

1. strešni ventilatorji: delitev programa s Klimom TOZD IP; skupen prodajni program
2. aksialni ventilatorji z manj tekočim elektromotorjem z aplikacijami (patentna zaščita)
3. zračne zavese (hladne, tople)
4. hlevsko prezračevanje s patentno zaščiteno aksialnimi ventilatorji z manj tekočim elektromotorjem
5. industrijski klimati z aksialnimi ventilatorji
6. bele kabine in prostori (zdravstvo)

3.5.4. PROGRAMSKA USMERITEV KLIMA TOZD IP — INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA, CELJE

Težišče prihodnjega razvoja bo v izvajanju specializacije in selekcije sedanjega pestrega proizvodnega programa ob istočasnem povečanju tržne udeležbe predvsem naslednjih skupin izdelkov:

1. radialni ventilatorji vseh vrst razen v izvedbi pocinkane pločevine z vnaprej zakrivljenimi lopaticami
2. aksialni ventilatorji razen izvedbe z manj tekočim elektromotorjem, ki so predmet patentne zaščite
3. menjalniki toplote z ovalno cevjo oziroma z okroglo cevjo premera 14 in večje, jeklo-jeklo, vroče pocinkana izvedba
4. klimati in centrale z delitvijo programa z IMP TOZD KP
5. strešni ventilatorji z delitvijo proizvodnega programa z IMP TOZD MM in s skupnim prodajnim programom
6. oprema za industrijsko odpraševanje in pnevmatski transport
7. oprema za opekarništvo in sušilnice
8. oprema za ladjedelništvo s področja klimatizacije
9. oprema za hladilnice
10. kaloriferji
11. sistemsko prezračevanje

3.6. STANDARDIZACIJA IN TIPIZACIJA KOOPERACIJE

Vsi elementi, končni izdelki in naprave s področja klimatizacije, bodo že v okviru razvojnega snovanja morali zadostiti domačim, predvsem pa svetovno priznanim standardom. To bomo dosegli s pravilno razmejitev in organizacijo raziskovalnega in razvojnega dela, po drugi strani pa s formiranjem posebne skupnosti temeljnih organizacij, ki spadajo v tehnološko verigo proizvajalcev klima opreme in naprav v poslovnem sistemu IMP Ljubljana. Končni cilj takšnega organiziranja je vzpostavitev enoznačnih tehničnih karakteristik, zagotovitev minimalne kvalitete ravni v smislu sodobnosti in izvedbe. Tipizacija je možna na področju elementov in sestavnih delov. Doseči moramo poenotenje in visoko stopnjo medsebojnih izdelav polizdelkov. To bo omogočilo povečanje serij, uvajanje sodobne tehnologije in znižalo proizvodno ceno.

Na ravni SOZD IMP bo treba zagotoviti v okviru izvajanja poslovne politike, projektiranje in montažno vgrajevanje elementov, naprav in opreme za klimatizacijo predvsem iz proizvodnih temeljnih organizacij združenih v poslovni sistem IMP.

V okviru predlagane delitve dela oziroma programske orientacije posameznih (industrijskih) temeljnih organizacij bodo v bližnji perspektivi (do 1985. leta) potrebne obsežne investicije, še zlasti v moderno proizvodno opremo. Slednja je nekajkrat produktivnejša od one, ki jo posamezne temeljne organizacije trenutno rabijo. Zato bi bilo neracionalno, če dopustimo neselektiven pristop k investicijskemu programiranju. Izhod je v čimprejšnji standardizaciji in tipizaciji proizvodne opreme in elementov klima naprav, ki bosta omogočili intenzivnejša kooperacijska razmerja. Že sedaj izstopajo naslednje skupine elementov oziroma izdelkov:

- izdelava grelnikov
- pretiskavanje kovinskih polizdelkov
- izdelava lamel za anemostate
- izdelki na hidravlični preši
- balansiranje rotacijskih delov
- medsebojna izdelava izdelkov, ki se vgrajujejo v naprave.

3.7. ORGANIZACIJA RAZVOJNEGA DELA

Podrobnejšo delitev raziskovalno-razvojnega dela bodo zainteresirane temeljne organizacije razrešile v okviru že predlagane skupnosti TOZD za klimatizacijo.

Na tem mestu podaja analitičen pregled aktivnosti, ki jih je treba enotno obravnavati s stališča celotnega poslovnega sistema IMP Ljubljana:

- programiranje tehničnega in tehnološkega razvoja
- osnovne (pilotske) raziskave posameznih izdelkov ali proizvodnih vej
- izdelava teoretičnih studij in elaboratov
- standardizacija in tipizacija
- zbiranje inozemske literature in tehnično-tehnoloških podatkov
- zbiranje standardov atestov, iskanje nekonvencionalnih tehnologij
- sodelovanje pri izdelavi jugoslovanskih standardov
- izgradnja in opremljanje skupnega laboratorija
- izdelava primerjalnih načrtov in izdajanje atestov
- patentni aranžmaji, spodbujanje inovacij in tehničnih izpopolnitev
- študij in prenos tujih licenc, know-how, sodelovanje z mednarodnimi strokovnimi organizacijami
- sodelovanje z Univerzo in RSS
- študij in izdelava računalniških programov za razvojne, proizvodne in komercialne namene

3.8. KOMERCIJALNA PROBLEMATIKA

V tej fazi razmišljanj in statusnih rešitev so odprta predvsem naslednja vprašanja: organizacija operativne prodaje na domačem trgu, opredelitev in združitve predstavniške mreže in njenih kompetenc, izdelava pravilnika o oblikovanju cen in poenotenje propagandnega gradiva.

V poslovnem sistemu IMP so aktivnosti organiziranja, koordinacije in operativnega izvajanja, ki imajo pretežno komercialni značaj sporazumno prepuščene delovni organizaciji IPIZ in znotraj nje temeljni organizaciji Inženiring, ki je prav tako skupnega pomena.

Za polno zasedbo obstoječih kapacitet je praviloma odgovorna komercialna služba vsake delovne organizacije, ki naloge izvaja v lastnih aranžmajih, prek predstavniške mreže ali zunanjetrgovinskega sektorja v TOZD Inženiring.

TOZD Inženiring je primarno zadolžena za organizacijo, koordinacijo in operativne aranžmaje na komercialnem področju v tistih primerih, ko gre za interese najmanj dveh v IMP združenih delovnih organizacij, drugič, ko gre za nastopanje na inozemskih trgih in tretjič, ko gre za prevzemanje kompleksnih (inženiring) poslov, ki zahtevajo angažiranje tudi drugih gospodarskih dejavnosti izven poslovnega sistema IMP. To pomeni, da je šele v izvedenem odnosu dolžnost TOZD Inženiring, da se vključuje v razreševanje slabe zasedenosti kapacitet posamezne temeljne organizacije.

Za področje prodaje elementov, opreme in naprav za klima, ventilacijo in prezračevanje bo treba na ravni SOZD in v okviru TOZD Inženiring organizirati skupno prodajo tovrstnih izdelkov.

Glede na močno razvito predstavniško mrežo, ki je lokacijsko v istih krajih, bo treba predstavništva Klima Celje združiti v organizacijo domače predstavniške mreže IMP Ljubljana, ki je poverjena TOZD Inženiring.

V okviru TOZD Inženiring bo treba poenotiti tudi celotno zunanjetrgovinsko (blagovno) poslovanje. Zgoraj naštetje spremembe v organiziranosti morajo biti končane v TOZD Inženiring in v delovni organizaciji Klima Celje, najkasneje do 8. decembra 1978. leta. Temelj za

vzpostavljane družbenoekonomskih odnosov mora biti pristop k samoupravnemu sporazumu o medsebojnih razmerjih, dolžnostih in pravicah TOZD Inženiring v razmerjih z ostalimi temeljnimi organizacijami, združenimi v SOZD IMP Ljubljana.

Takoj po sprejeti odločitvi za združitev Klima Celje v SOZD IMP Ljubljana je treba poenotiti področje ekonomske propagande in drugih oblik javnega komuniciranja.

3.9. ORGANIZACIJSKA PROBLEMATIKA

Bistvo predlagane integracije je v proizvodno-tehnološki sorodnosti in vedno večjem prekrivanju. Ne glede na to, pa bodo potrebni nekateri organizacijski premiki v poslovnih organiziranostih Klima Celje in po drugi strani izpopolnitve obstoječe organiziranosti SOZD IMP Ljubljana, da bi lahko v polni meri uresničili usklajen in pospešen razvoj združenih temeljnih organizacij.

3.9.1. V KLIMA CELJE

Poleg podrobnosti, ki izhajajo iz Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD IMP Ljubljana in zadevajo predvsem vprašanje delegatskih razmerij, poenotenja samoupravnih sporazumov in nekaterih pravilnikov, firme in medsebojnih družbenoekonomskih odnosov, bo treba takoj:

prilagoditi organiziranost tistih strokovnih služb, ki imajo praviloma končno podobno v skupnem obravnavanju s službami SOZD, in sicer:

- plansko analitiške in organizacije poslovanja
- kadrovske splošne (predvsem informiranje in ekonomska propaganda), postopoma pa tudi način obdelave podatkov v povezavi s službo za elektronsko obdelavo podatkov
- finančnega poslovanja zaradi pristopa v Interno banko IMP

3.9.2. V SOZD IMP LJUBLJANA

Gre predvsem za izpopolnitve in podrobnejšo opredelitev nekaterih načelnih postavk iz Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD IMP in dodatne predloge, ki jih bo treba vnesti v omenjeni sporazum ali druge izvedene samoupravne akte:

- takoj po vključitvi Klima Celje bo treba točno opredeliti in začeti z delovanjem skupnosti TOZD za klimatizacijo (obravnavanje zraka); vanjo se bi v prvi fazi vključile temeljne organizacije KP Ljubljana, TIO Idrija, MM Maribor in IP Celje (podrobneje glej točko 3.9.3);

— dopolniti Samoupravni sporazum o združitvi v SOZD IMP zaradi statusnih sprememb kot tudi vsebinskih dopolnitev (raziširitev poslovnega predmeta, formiranje skupnosti TOZD, natančnejša opredelitev družbenoekonomskih odnosov in prioritet razvoja) itd.; podobne in bolj podrobne izpopolnitve bo treba vnesti v vse izvedene samoupravne akte in vse skupaj po javni razpravi sprejeti na referendumih najkasneje do 9. decembra 1978;

— pristopiti k izdelavi dolgoročne programske orientacije poslovnega sistema IMP Ljubljana za področje tretiranja zraka (klimatizacije) po tehnoloških in delovnih soodvisnostih: raziskovanje in razvoj, projektiranje, montiranje, proizvodnja, servisiranje;

— izdelati dispozicijo za izdelavo srednjeročnega plana do 1985. leta.

3.9.3. SKUPNOST TOZD

S pravnega vidika je temelj načelno podan v 38. členu Ustave SFRJ, konkretno pa razdelan v 399. členu Zakona o združenem delu. Velja načelo prostovoljnosti glede ustanavljanja, medtem ko se ustanovijo zaradi uresničevanja določenih skupnih interesov (torej ožji interesi od združevanja). Ti skupni interesi so lahko tudi na področju znanstvenega raziskovanja, in tretjič zaradi uresničevanja drugih podobnih dejavnosti.

Skupni interesi se torej kažejo v zvezi s tehniko, tehnologijo in drugimi delovnimi procesi (torej skupni interesi tehnične narave! ne pa interesi družbenoekonomskega značaja). S skupnostjo temeljnih organizacij se ustvarja možnost celotne verige tehnične povezanosti. To pomeni, da skupnost TOZD ni organizacija združenega dela in zato ne more vzpostavljati razmerij pri pridobivanju skupnega prihodka in dohodka; skratka ne morejo postati subjekt — član katerekoli druge oblike združevanja dela in sredstev. Pravni instrument združevanja v skupnost TOZD je poseben samoupravni sporazum.

Poleg načina uresničevanja skupnih interesov je samoupravni sporazum pravna osnova za urejanje tudi drugih vprašanj, na primer, uporaba tehnologije, uvajanje novega delovnega procesa, odnosi organov samou-

pravljanja v zvezi s skupnimi interesi, odnosi med izvršilnimi (poslovnimi organi), skupne komisije itd. Zato predlagamo, da bo treba v samoupravnem sporazumu o ustanovitvi skupnosti TOZD za klimatizacijo obdelati zlasti:

- kaj so temeljni cilji članic te skupnosti
- kateri so skupni interesi v izvajanju poslovne politike

- katere so naloge skupnega pomena
- kakšni so medsebojni odnosi med TOZD v tej skupnosti

- pravica za združevanje v to skupnost
- prihodki za skupne naloge (skupnost ne more oblikovati nobenih »lastnih« trajnih sredstev, lahko pa ima pravico do »začasnih« sredstev, ki so namenjena za uresničevanje skupnih interesov določenih v samoupravnih sporazumih)

- kateri so skupni organi
- Med osnovne cilje skupnosti TOZD za klimatizacijo (v nadaljevanju STK) lahko štejemo:

- hiter in stabilen razvoj proizvodnje klima, ventilacijske in prežračevalne tehnike na temelju odpravljanja sedanjih prekrivanj in spoštovanja medsebojno dogovorjene delitve proizvodnih programov

- pospeševanje optimalnega razvoja skozi prizmo poglobitve samoupravnih odnosov, produktivnosti in večje ekonomičnosti ob polni zaščiti zdravja in življenja delavcev

- skupno spremljanje in uvajanje sodobne tehnologije prek mednarodnih odnosov in pospeševanje lastne razvojne dejavnosti

- krepitev konkurenčne sposobnosti TOZD proizvajalcev, ki so včlanjene v STK, na domačem trgu in zaradi enakopravnega vključevanja v izvozno dejavnost, predvsem dežele v razvoju

- razvoj solidarnosti, ki temelji na vsestranskem upoštevanju obstoječega stanja v posameznih TOZD članicah STK, njihovih pogledov in interesov, kot tudi na spoštovanju medsebojnih obveznosti in odgovornosti z namenom, da članice v čim večji meri prispevajo h krepitvi človeških vrednot, tehnične sposobnosti in ekonomske moči naše socialistične samoupravne gospodarske ureditve.

V SOZD IMP bo treba dopolniti samoupravni sporazum o združitvi v SOZD in statut SOZD z vsebinskega vidika. Pri skupščini SOZD bi kazalo predvideti programsko razvojni svet, čigar težišče vsebine dela bi bila operacionalizacija srednjeročnega planiranja in dolgoročnih programskih usmeritev. Za posamezna tehnološko zaokrožena ali sodevisna področja pa bi kazalo predvideti še druge skupnosti TOZD.

Za STK predlagamo, da ima skupne samoupravne, poslovne in strokovne organe (slednje v perspektivi po doseženem večjem obsegu proizvodnje in poslovanja). Kot samoupravni organ predlagamo koordinacijski odbor, čigar poglobitveni delokrog bi bilo usmerjanje, usklajevanje in medsebojno sporazumevanje o skupnih ciljih in interesih o razvoju klimatizacije v SOZD IMP. Vsaka članica bi imela pravico do enega delegata, ki bi ga izbrala glede na zadevni predmet obravnave na posameznih sejah! Koordinacijski odbor bi imel svojega predsednika in namestnika. O sejah se vodi zapisnik. Odločitve, stališča in priporočila so obvezna za vse članice.

3.10. PREDVIDENI REZULTATI POSLOVANJA DO 1985. LETA

Po prvih prognozah bodo v letu 1985 doseženi naslednji pomembnejši rezultati: (po cenah 1978. leta):

1. IMP skupaj
 - a) celotni prihodek v 10³ din: 9.000.000
 - b) povprečno zaposleni 10.000
2. IMP — področje klimatizacije
 - a) 800.000
 - b) 700
3. Klima skupaj
 - a) 600.000
 - b) 700
4. Klima-klimatizacija
 - a) 422.000
 - b) 370
5. IMP po integraciji — skupaj
 - a) 9.600.000
 - b) 10.700
6. IMP — po integr. Klima proizv.
 - a) 1.222.000
 - b) 1.070

Za več kot trikratno povečanje fizičnega obsega proizvodnje Klima, ventilacijske in prežračevalne opreme bo treba pridobiti

- dodatna zemljišča za perspektivni razvoj ca. 30.000 kv. m

- proizvodno skladiščnih površin ca. 15.000 kv. m
- investirati skupaj v osnovne naložbe ca. 350 mio din

- dodatno zaposliti okrog 300 kvalificiranih delavcev s poklici usmerjenega izobraževanja in okrog 30 strokovnjakov za razvojno raziskovalno delo in za vodenje proizvodnega procesa

- ca. 35 mio din bo treba združiti za programirani del skupne porabe za zaposlene.

Podrobnejša opredelitev razvojnih ciljev, nalog in planiranih rezultatov s potrebnimi pogoji za njihovo realizacijo, bodo obdelani v srednjeročnih planih posameznih temeljnih organizacij, in sicer TOZD Klima proizvodnja Ljubljana, TOZD tovarna instalacijske opreme Idrija, TOZD Montaža Maribor, Maribor in TOZD Industrijska proizvodnja Celje.

4. ZDRUŽITEV IN NJENA IZVEDBA

4.1. PRAVNI VIDIK

Pravni temelj za združitev delovne organizacije Klima Celje v sestavljeno organizacijo združenega dela IMP Ljubljana, je 1. in 4. odstavek 382. člena Zakona o združenem delu, Uredba o vpisih organizacij združenega dela in subjektov v sodni register (Ur. l. SFRJ 21-77 člen 17.) in 60., 61. člen Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD IMP Ljubljana.

Za delovno organizacijo Klima Celje je referendum kot oblika Samoupravne odločitve za združitev imperativnega značaja. Referendum mora uspeti v obeh temeljnih organizacijah iz Klima Celje.

Za odločitev delavcev SOZD IMP referendum ni obvezen niti predviden v omenjenem samoupravnem sporazumu o združitvi v SOZD. Volja delavcev združenih TOZD v SOZD IMP je lahko izražena prek delegatov v skupščini SOZD IMP.

4.1.1. OBRAVNAVA NA SAMOUPRAVNIH ORGANIH

Podlaga za seznanjanje vseh delavcev (tako IMP kot Klima) je ta elaborat, ki ga bodo obravnavali vsi delavci obeh organizacij. Velja tudi za delavce IMP, saj sklepanje na skupščini SOZD IMP ni možno, če delegati ne zastopajo interesov delavcev, ki so jih izvolili.

Organizirana javna razprava mora trajati najmanj 15 dni, nakar se izvede referendum v Klima Celje in odločanje v skupščini SOZD IMP.

4.1.2. POTREBNE SPREMEMBE SAMOUPRAVNIH SPLOŠNIH AKTOV

Zaradi združitve delovne organizacije Klima Celje v SOZD IMP Ljubljana se samoupravni sporazum o združitvi v SOZD in drugi samoupravni splošni akti ne menjajo. Eventualno v javni razpravi potrjene v tem elaboratu predlagane dopolnitve in spremembe bi uveljavljali vzporedno z drugimi ob koncu 1978. leta.

V delovni organizaciji Klima Celje bodo na referendumu sprejeti za SOZD IMP Ljubljana skupni samoupravni splošni akti:

- samoupravni sporazum o združitvi v SOZD IMP Ljubljana

- statut SOZD IMP Ljubljana

- samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delovne skupnosti SOZD in TOZD združenih v SOZD IMP

- drugi samoupravni splošni akti skupni za SOZD IMP glede na konkretna interesna področja posameznih TOZD in DO (izobraževalni center, inženiring, počitniški domovi, delovna skupnost, skupnost TOZD)

- samoupravni sporazum o združitvi v Interno banko IMP.

4.1.3. IZVEDBA REFERENDUMA

Glede same izvedbe referendumov se neposredno uporabljajo določbe pozitivne zakonodaje. V delovni organizaciji Klima Celje referendum razpiše delavski svet delovne organizacije in sicer o sklepu o združitvi v SOZD IMP Ljubljana in o sprejemu Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD IMP. Po uspelem referendumu podpiše ta sporazum pooblaščen delavec Klima Celje. Predmet referendumov v obeh TOZD Klima je tudi Samoupravni sporazum o združitvi v Interno banko IMP.

4.2. SAMOUPRAVNA IN DRUŽBENOPOLITIČNA POVEZANOST

4.2.1 SAMOUPRAVNI ORGANI

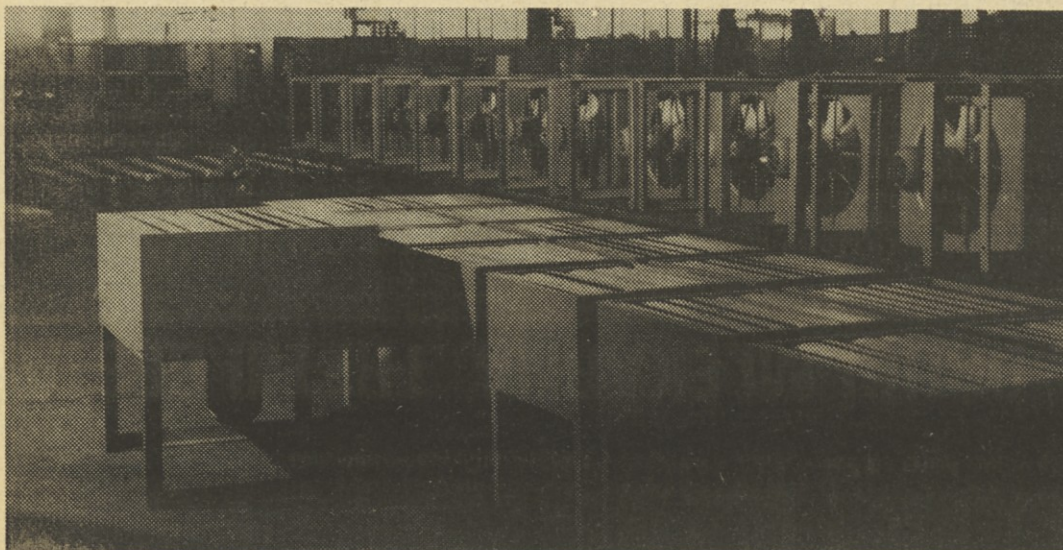
Obe TOZD in delovna skupnost delovne organizacije Klima Celje izvolijo v skupščino SOZD IMP po 3 delegate. Delovna organizacija kot celota pa 1 delegata v Svet samoupravne delavske kontrole SOZD IMP. Vsaka temeljna organizacija izvoli tudi svojega delegata v Interno banko IMP in v vsa samoupravna delegatska telesa po posameznih interesnih področjih, v katere s sprejemom zadevnih samoupravnih sporazumov vstopata temeljni organizaciji Klima Celje.

4.2.2. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE

V SOZD IMP Ljubljana je uveljavljeno načelo, da ima vsaka temeljna organizacija in delovna skupnost osnovno organizacijo sindikata, ki ima svoj izvršilni odbor. To načelo je v celoti uresničeno v Klima Celje. Na ravni delovnih organizacij se osnovne organizacije združujejo v konferenco sindikata. Na ravni SOZD prav sedaj teče postopek organiziranja in začetnega delovanja Sveta konferenc sindikata SOZD IMP Ljubljana.

Najvažnejša je uresničitev načela, da je v vsaki temeljni organizaciji in delovni skupnosti OO ZK, ki je realizirana v celoti tako v SOZD IMP kot v delovni organizaciji Klima Celje. Po VIII. kongresu ZKS preneha z delovanjem svet ZK IMP. Povezovanje OO ZK bo vnaprej potekalo v skladu z novim Statutom ZKS in ostalimi kongresnimi dokumenti.

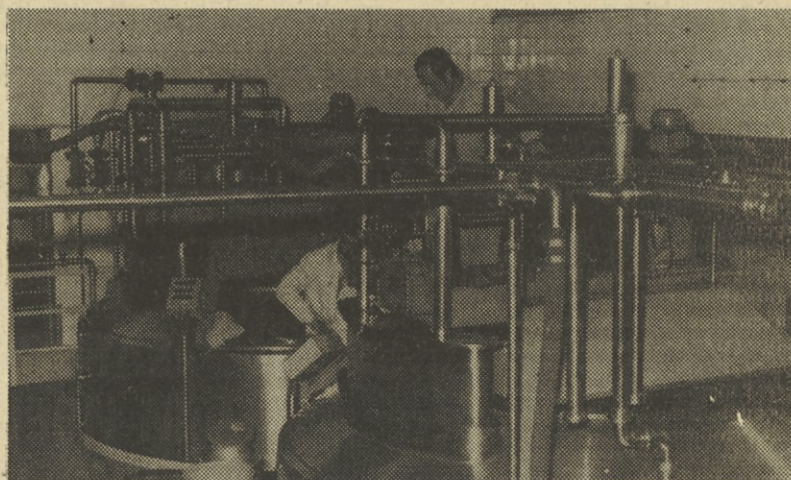
V IMP težimo, da v vsaki temeljni organizaciji in delovni skupnosti organiziramo in da aktivno deluje OO ZSMS. Tesnejše organizacijske povezave na tem področju družbenopolitične aktivnosti tudi vnaprej ne predvidevamo. Težišče dela mora biti usmerjeno v redne potrebe mladih delavcev v svojih delovnih okoljih, v IMP pa teži za skupnimi akcijami in koordinacijo dela z drugima dvema družbenopolitičnima organizacijama.

Proizvodna hala — montaža grelnikov v celjski Klimi

Monterji TOZD zastopstva v Bjelovaru (od leve): Jože Stipič, Karel Gubič, Dušan Jesih, Jože Menič

Tudi ta del so montirali naši delavci

PRVI DOM HOTEL, DRUGI MLEKARNA, TRETJI CESTA

Od letošnjega 1. marca dela v Bjelovarski Sireli skupina monterjev TOZD Zastopstva, ki jo vodi vodilni monter Karel Gubič. Skupina je zmontirala naprave za pasterizacijo 25.000 litrov mleka na uro, montirala štiri 20.000 litrske depoje za surovo mleko, 3 enako velike za pasterizirano mleko, 3 sirne kadi — zmogljivosti 12.000 litrov, celotne instalacije za sprejem mleka, za odvod in skladiščenje sirotke. Računajo, da bodo vsa dela končana do 1. avgusta.

DELO V TEŽKIH POGOJIH

Juljska sopolja je izcejal kaplje potu iz ljudi tudi v senci. Prišli smo v proizvodne prostore Sirele. Stroji tečejo, delavci v belih haljah in visokih gumijastih škornjih. Med njimi štirje v temno modrih delovnih oblekah — naši monterji. Med stroji stoji njihovo orodje. Po tleh voda, kaplje tudi od številnih cevovodov, v nadstropju više je temperatura še precej višja kot zunaj. Prvi trenutek malce presenečeni monterji so radi pokazali, kaj vse so naredili v teh mesecih in imeli so kaj pokazati. Potem smo zavili v barako na tovarniškem dvorišču, kjer imajo priročno skladišče. Oprema, ki jo vgrajujejo, je v glavnem proizvod Alfa — Laval, depo za mleko so naredili v niškem Alkromu, dva pa sta Skipova.

»Dobava materiala ni bila dobra, nismo ga pravočasno dobili iz konsignacije,« pripoveduje vodilni monter tov. Gubič. Delajo brez načrtov, delo teče po zamisli vodilnega monterja. Da so delovni pogoji težki, ni treba posebej poudarjati, nevarnosti poškodb so velike.

ODREJENEGA DELOVNEGA ČASA NI

Načelno delajo od 7. do 17. ure, včasih ponoči, včasih ob nedeljah in praznikih. Treba je vedeti, da proizvodnja nemoteno teče in mora teči, treba se je pač njej prilagajati. Njihovo delo večkrat zavisi od naključja. Slučajno se nekaj pokvari v kakšni drugi mlekarini in namesto domov mora monter na delo. Njihovo načelo je: otroci ne morejo ostati brez mleka.

KAKO SAMOUPRAVLJAJO

»Rečeno nam je bilo, da bo nova organizacija drugačna, boljša, da bo vse drugače, a zaenkrat še ni nič,« pripovedujejo. »Osebnih dohodkov prejemo, kot da delamo po načrtih. Menimo, da so prevelike razlike med delavci v proizvodnji in režiji. Ne trdimo, da zaslužimo slabo, a če naše dohodke primerjamo s tistimi, ki delajo samo osem ur, niso veliki,« pripovedujejo in nadaljujejo: »Posebno vprašanje je tudi obveščanje. Pred sprejetjem je tako težko dobiti izvod osnutka ali predloga samoupravnega akta. Za 20 delavcev, ki so bili na 6 ali 7 gradbiščih, so bili na voljo štirje izvodi. Ko so bili sprejeti, je dobil vsak svoj »paket« aktov.»

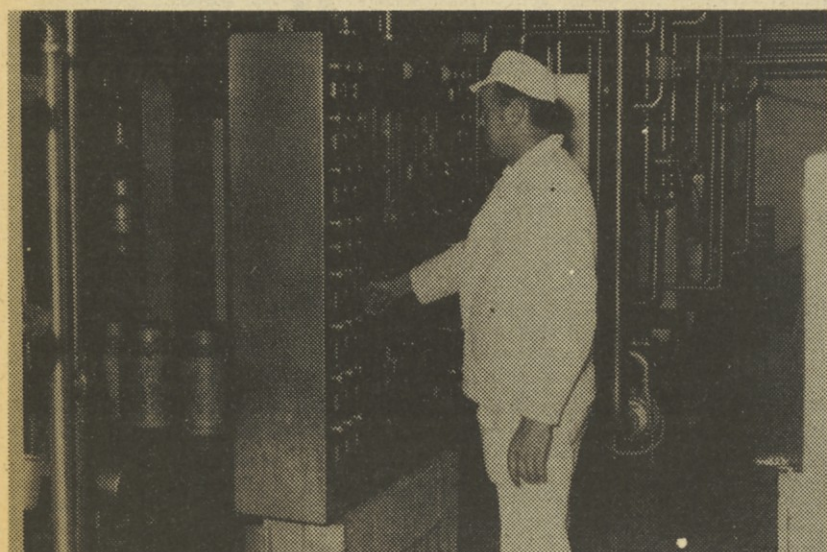
Pravijo, da velike razlike med gradbišči ni, edino, da so enkrat bližje, drugič dlje od družine in doma. Včasih bi se radi udeležili tudi kakšnega športnega tekmovanja v okviru IMP, a so običajno predaleč in zanje zvedo prepozno.

»Premalo skrbimo tudi za bodočnost starejših monterjev — kam bomo šli, ko ne bomo mogli več na teren? Drugam, k drugi delovni organizaciji. Ne. Zakaj? Tu je naše minulo delo. Tu so naša leta, ko smo se žrtvovali za razvoj naše temeljne organizacije,« razmišljajo vsi štirje.

Res je tudi, da so možnosti za nadaljnje šolanje zelo majhne, nekateri tudi ne morejo narediti voznškega izpita. Doma jih ni, v drugem kraju pa je treba živeti 6 mesecev, to pa običajno tudi niso. Res je tudi, da so pri drugih montažnih temeljnih organizacijah razmere nekoliko drugačne. Večina gradbišč je bližje doma, na večjih objektih delajo monterji daljši čas. Od vseh monterjev v TOZD Zastopstva sta delala sredi julija v Sloveniji samo dva.

Kljub vsem omenjenim problemom na gradbišču pridno delajo in bodo to tudi še v bodoče. Računajo že, da bodo na jesen delali v osiješki pivovarni. Jasno je, da monter mora na teren, vprašanje pa se postavlja, kako so rešena nekatera vprašanja, ki spremljajo monterje v gradbišča na gradbišče in najbrž nanje zato že včasih kar malo pozabljamo.

T. ŠTRUS

Pred komandnim pultom

POSOČJE ŠE VEDNO POTREBUJE POMOČ

Konferenca sindikata gradbenih delavcev Slovenije organizira tudi letos srečanje mladih gradbincev Slovenije in mladinsko brigado za obnovo Posočja, to je že 4. izmena te akcije.

Tudi naša organizacija je povabljen, da sodeluje v tej brigadi z enim brigadirjem. Zato pozivamo mlade delavce, da se prijavijo v brigado. Akcija bo v času od 6. do 27. avgusta 1978. Prijave sprejema do 3. 8. 1978 Konferenca OOS IMP — tov. Šubic Jože. Na osnovi prijav bomo izbrali najprimernejšega brigadirja.

PREDSIEDNIK KONFERENCE OOS IMP
JOŽE ŠUBIC

● PREDSTAVLJAMO VAM

TEMELJNA ORGANIZACIJA BLISK IZ MURSKÉ SOBOTE

Leta 1951 se je v Murski Soboti združilo več manjših podjetij in nastalo je elektrotehniško podjetje Blisk. Prevladoval je obrtniški način dela, a je podjetje v zadnjih desetih letih dobro gospodarilo. Največji del dohodka je vseskozi ustvarjala montaža. Kot običajno je ob montaži nastal zametek proizvodnje, obstajale so vseskozi tudi storitvene dejavnosti. Kljub vsemu vizije lastnega razvoja niso imeli. Gospodarski vidiki so delavce Bliska vodili, da so se sredi l. 1975 vključili v IMP. V elaboratu ob priključitvi je bil prikazan bodoči razvoj Bliska, ki pa se ne uresničuje po takrat načrtani poti. Takrat je bil poudarjen razvoj livarne barvnih kovin in gradnja nove. Obljube niso bile izpolnjene, sedanja novogradnja je namenjena predvsem montaži. Do l. 1982 ostaja proizvodnja na sedanji lokaciji. Tu bo razvijala lastne izdelke, po tem letu pa naj bi se tudi ona preselila v nove prostore.

KAJ JE PRINESLA INTEGRACIJA?

»Integracija je daljši proces, ki v Blisku še ni zaključen. Blisk si je ustvaril svoj položaj in mesto v okviru. Uspeli smo se organizirati kot ostale temeljne organizacije. Dosegli smo boljše poslovanje, boljše delo, prešli smo na industrijski način dela. Brez dvoma je bila številnim pozitivnim premikom vzrok integracija. Tako zaposluje danes že 6 inženirjev in 15 tehnikov. Delamo enako kvaliteto in v istih rokih kot ostale temeljne organizacije. Računamo, da bodo v prihodnje naši rezultati še boljši,« pravi direktor temeljne organizacije, tehnični direktor ga dopolnjuje: »Pomembna je sprememba načina dela in pa osvojitve lastnega proizvodnega programa (garniture za dovod olja). Prihodnje leto planiramo izdelati 4 tisoč kompletov. Z novim proizvodnim programom ne posegamo v dosednji program IMP, ampak ga dopolnjujemo.

Za montažo smo uvedli pravo delo, v delavnici pripravimo določene elemente. S to pripravo bi radi dosegli, da bi bilo na gradbiščih čim manj čakanja. Težave imamo pri nabavah materialov, izredno dolge dobavne roke imajo tudi temeljne organizacije IMP.

V novih proizvodnih prostorih bomo organizirali pripravo posameznih elementov za celotno montažo. Nova tehnologija je že doslej zahtevala novo opremo, enaka vlaganja načrtujemo tudi letos in v bodoče. Uspeli smo tudi TOZD povezati v celoto, v okviru katere pomagajo dejavnosti druga drugi. Pred nami so še nekateri problemi — monterjem moramo omogočiti toplo malico na gradbiščih, izpopolnjevati se moramo v tehnologiji. Na strokovnem področju premalo sodelujemo. Določiti bi morali skupno razvojno pot in znotraj nje delitev razvojnih programov.

V POGOVORU SO SODELOVALI:

Štefan Raduha, vodilni monter ogrevanja
Janez Lenjšček, klepar, predsednik OO ZSMS
Janez Toplak, VK livar, skupinovodja v livarni
Ing. Ernest Horvat, predsednik IO OOS
Milenko Roš, predsednik delavskega sveta
Ing. Ludvik Telmin, direktor tehničnega sektorja
Vlado Kolmanič, direktor temeljne organizacije

BLISK SE JE PO REORGANIZACIJI VKLJUČIL V PROJEKT-MONTAŽO-INDUSTRIJO

Direktor pravi: »Zaradi delitve dela in teritorialnega principa. Blisk dopolnjuje ostale TOZD z dejavnostmi, ki jih te nimajo, ostale bomo razvijali samo organizacijsko. Komercialna služba v okviru TO Inženirski biroji začnejo delati. Njena glavna skrb je, da nam preskrbi dovolj dela. Začenjamo uveljavljati dohodkovne odnose in svobodno menjavo dela.«

Svobodna menjava dela in dohodkovni odnosi pomenijo zanje precej drugačne odnose od dosedanjih, ko so nekatere TO samo najemale njihove monterje. Zadnje čase zelo napreduje sodelovanje z nekaterimi TO izven njihove DO. Na prvo mesto se je prebil TEN, delajo za Panonijo in mariborsko Montažo. Z lepim uspehom se ponaša tudi njihova proizvodnja, saj so od odlitka prišli do izdelave končnega izdelka.

Predsednik delavskega sveta nadaljuje: »Vloge naše livarne se premalo zavedamo. Naši bakreni ulitki se uporabljajo po celi Evropi v visokonapetostnih stikalih. Pri njihovem nastajanju je sodelovala tudi ljubljanska fakulteta in analize so pokazale, da so resnično kvalitetni.«

SAMOUPRAVLJANJE JE DEJSTVO

Predsednik delavskega sveta: »Samoupravljanje je dejstvo. Menim, da je pred sedanjim delavskim svetom velika naloga, da pri prehodu iz obrtniške v industrijsko dejavnost prereže »popkovino«. Nekateri bodo prizadeti zaradi dolgoletnega načina dela, ki ga bodo morali spremeniti. To pa ni lahka naloga, ki bo zahtevala ogromno treznega premisleka. Borimo se proti odlivu sredstev iz TO po ključu: število zaposlenih, pri tem pa ne vemo veliko ali pa nič, kaj bomo za določena sredstva tudi dobili.« Bojažen je utemeljena, v sedanjem trenutku še toliko bolj. Prevelik

odliv sredstev lahko kaj hitro zatreže tudi v sredstva za razširjeno reprodukcijo. Pomanjkanje teh sredstev pa pomeni stagnacijo. Zato tudi tako poudarjajo svobodno menjavo dela. Delavski svet je obravnaval predlog rebalansa plana in ga ni sprejel. Zakaj? Njegov predsednik pravi: »Plan je visoko postavljen. V obstoječih prostorih je težko najti možnost za povečanje«. Plan temelji na fakturirani realizaciji. To je zanje nekoliko neugodno, ker delajo predvsem na objektih, kjer je vloženega veliko dela in sorazmerno malo materiala. Dela, ki se jim obetajo, pa napovedujejo, da bo tudi spremenjeni plan možno doseči.

SVOJSTVENI PROBLEMI SINDIKATA

»Naš delavec gre v glavnem na teren 20-30 km, se vsak dan vrača domov, kjer obdeluje tudi kmetijo. Ko smo sprejemali samoupravne akte, je sindikat sodeloval. Naši vse bolj odhajajo na dopust v okviru IMP, sami imamo dve priklopi in letujemo lahko še v Rovinju, kjer imajo soboški sindikati svoje počitniško naselje. Letos bo okrog 40 delavcev letovalo v okviru IMP in v glavnem vsi so zadovoljni. Težave nastanejo tudi zato, ker je v času dopustov največ dela na montažah, na drugi strani pa imajo skoraj vse večje soboške organizacije kolektivni dopust. Zanimive za letovanje postajajo predvsem priklopi. Pozimi bi šel marsikdo rad smučat, a so naše zimske zmogljivosti neprestano zasedene. Sodelujemo tudi v petih športnih panogah v okviru IMP, v občinskem merilu pa v šestih,« je pripovedoval predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata.

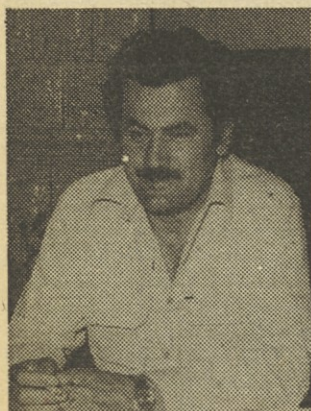
»Na vseh sestankih in pri reševanju vsakdanjih problemov sodeluje tudi mladinska organizacija. Mladina ima možnosti, da se izobražuje. Stanovanjska vprašanja rešujejo v glavnem z gradnjo hiš, temeljna organizacija pa pomaga s krediti. Naši mladinci so se udeležili tudi zveznih in republiških mladinskih akcij. Po letih imamo veliko mladincev,

pripravljenih delati pa jih je precej manj,« pravi predsednik osnovne organizacije Zveze socialistične mladine Slovenije.

Sekretar osnovne organizacije ZK je bil odsoten, njegov namestnik tudi, zato je o njenem delu spregovoril direktor temeljne organizacije. »Osnovna organizacija šteje 18 članov sprejemali smo predvsem mlade delavce iz neposredne proizvodnje. Nedavno smo ocenjevali naše delo in ugotavljali, kje člani ZK delujejo. Ugotovili smo, da so 4 v delavskem svetu TO, dva v delavskem svetu DO, trije v odboru za medsebojna razmerja, dva v komisiji za razdeljevanje posojil za stanovanjsko izgradnjo, v delegaciji za samoupravne interesne skupnosti jih je 12, v delegaciji zbora združenega dela 2, v izvršnem odboru mladinske in sindikalne organizacije sta po dva — torej so nekateri angažirani večkrat. In če sedaj pogledamo, kakšen je vpliv osnovne organizacije, lahko ugotovimo, da precejšen, ravno zaradi delovanja v vseh prej omenjenih organih. Člani ZK s svojim delom v teh organih pomagajo oblikovati samoupravno in gospodarsko politiko. Pred pomembnejšimi odločitvami se osnovna organizacija redno sestaja. Redno tudi obravnavamo medsebojne in delovne odnose.

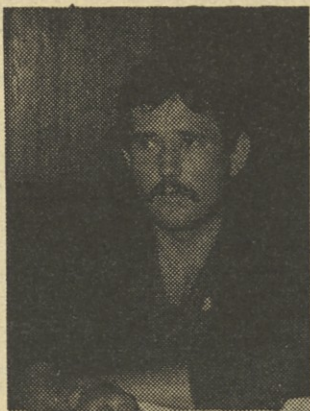
Janez Toplak

Milenko Roš

Ing. Ernest Horvat

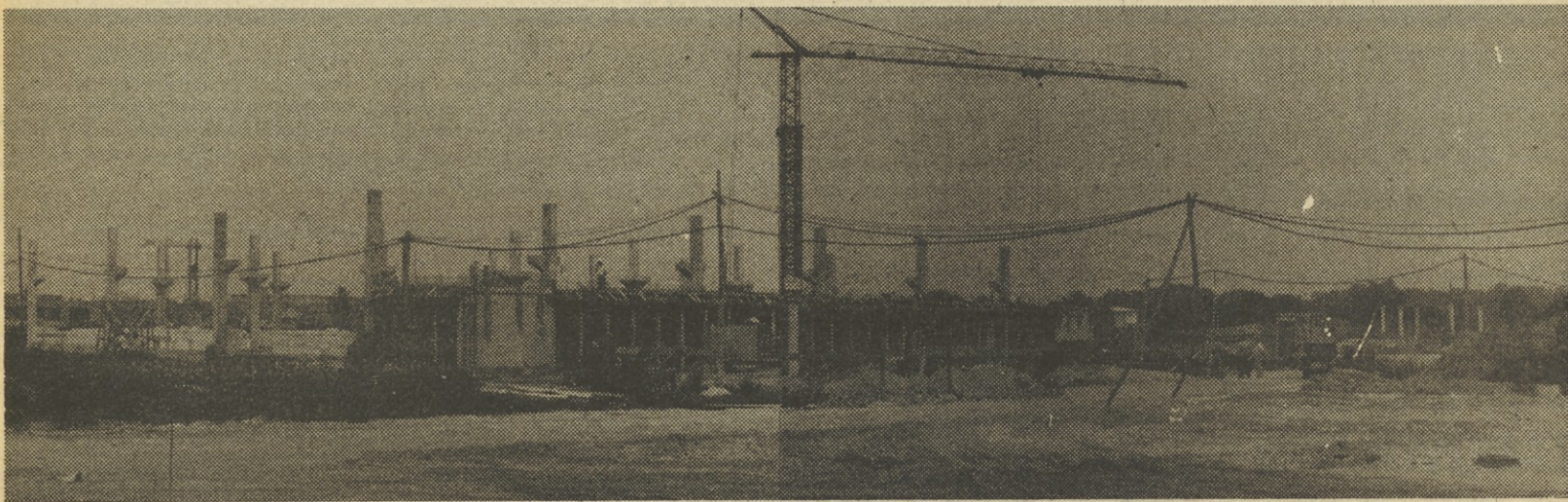
Janez Lenjšček

Vlado Kolmanič

Štefan Raduha

Novogradnja Temeljne organizacije Blisk

INVESTICIJA BO ODPRLA NOVE MOŽNOSTI DELA IN RAZVOJA BLISKA

Za objekti naše TO Panonija gradijo svoje nove prostore delavci TO Blisk. V sedanjem obsegu bo novogradnja prinesla 2.250 kv. m proizvodno skladiščih in pisarniških površin. Iz sedanjih neprimernih prostorov se nameravajo preseliti ob novoletni inventuri. Na starem mestu bo ostala livarna barvnih kovin. Od 6 ha kupljene zemlje, jo bodo za sedanjo novogradnjo porabili le dva. Ostalo bo na voljo bodočim širjenjem. Novogradnja je nekoliko dražja, kot bi sicer bila, ker komunalne in energetske naprave gradijo za potrebe, ko bo kompleks v celoti zazidan.

Predračunska vrednost investicije je bila 29 milijonov din, a že danes vedo, da ta vsota ne bo dovolj. 20 % celotne vrednosti imajo lastnih sredstev, 30 % je kot kredit prispevala domača banka, 50 % kredita pa je odobrila Ljubljanska banka.

Ob problemih, ki jih je sprožila novogradnja, so delavci pokazali visoko zavest in pripravljenost pomagati svoji TO tudi z osebnim odrekanjem. Kljub sorazmerno dobremu uspehu po zaključnem računu za preteklo leto, so se odpovedali vsaki delitvi, žrtvovali pa bodo tudi še nekaj prostih sobot.

VELIKO DELA NA MAJHNIH OBJEKTIH

Vodilni monter je pripovedoval: »Probleme na gradbišču rešujemo sami, če ne gre, pokličemo vodilne. Ker ne delamo velikih objektov, se velikokrat selimo, kakšen mesec tudi trikrat. Ko delamo velike objekte, je montažo lažje organizirati. Kupili smo tudi nekaj barak, da bomo lahko uredili priročna skladišča, da se nam na objektu ne bo treba seliti iz prostora v prostor. Včasih smo delali s preprostim orodjem, sedaj imamo nova orodja in tako lažje in več delamo.«

Vodilni monter ima običajno v svoji skupini tudi učenca. TO Blisk jih ima šestdeset.

»Tisti fantje, ki se zanimajo, so dobri pomočniki. V mariborski šoli naj bi uvedli več praktičnega pouka,« pravi vodilni monter. Večino učencev po zaključnem izpitu tudi zaposlijo. Delavci te temeljne organizacije ne zapuščajo. V času najhujšega odhajanja v tujino sta odšla samo dva.

Osebnih dohodkov Bliskovih monterjev so med največjimi v

soboški občini. Na gradbiščih, kjer delajo skupaj z drugimi temeljnimi organizacijami, bo prihajalo do razlik, saj bo njihov monter za enako ali celo boljše opravljeno delo dobil manj osebnega dohodka — njihova osnova je namreč 2.581,15 din. Za 5 % nižjo osnovo od ostalih pa so se odločili zaradi investicije.

LIVARNA NIMA NOBENEGA UČENCA

»Livarna zaposluje 18 delavcev. Na kakšno povečanje kapacitet v sedanjem trenutku ne moremo računati. Več odlitkov za-

hteva več prostora, tega pa zaenkrat ni. Livarna nima enega učenca. Drugi problem pa je, da ni šole, ki bi vzgajala livarje. Po preselitvi montaže v nove prostore, bo tudi nam lažje,« je pripovedoval skupinovodja.

Tako torej v Blisku. Nič jim ni bilo težko priznati, da so pri organizaciji »pobrali« dobre stvari pri drugih naših TOZD in jih dopolnili s svojimi spoznanji, zato se tudi zahvaljujejo temeljnim organizacijam in posameznikom, ki so pomagali pri njihovem vključevanju v sistem dela in življenja IMP.

T. ŠTRUS

TRIGLAVSKO SLAVJE

Tudi že kar številno članstvo planinskega društva IMP se pridružuje bližnjemu jubileju — 200-letnici prvega vzpona na Triglav, ki je odprl pot planinarjenju. Sprva bolj redkim, danes pa je to že potreba, da se vsaj malo znebimo hrupa in že marsikje tudi slabega zraka.

Zato se bomo množično udeležili II. tradicionalnega vzpona na Triglav ter s tem dokazali pripadnost naravi, njenemu varstvu, našemu zdravju in zadovoljstvu. Mnogi ste se do tega časa že prijavili, si pripravili vse potrebe za tridnevno pot, ob tem pa ne pozabimo na tiste, ki se odločijo za pot zadnji trenutek iz raznih vzrokov.

Na Triglav se bodo podali večinoma novinci, drugi jo bodo ponavljali, vsi pa se bomo zbrali 4. avgusta ob 6. uri pred stavbo IMP, na Titovi 37. Od tam se odpeljemo z avtobusi našim željam nasproti. Zaradi dolge poti bomo točni in si zaželimo še: SREČNO!

IN ŠE UDELEŽBA NA PROSLAVI

Mnogi člani PD IMP se bodo podali avgusta še drugič na Triglav, ker nočejo zamuditi enkratne prilike, da bodo na slavlju, ki bo dalo priznanje prvim junakom planin in gora, koder mi danes veselo hodimo. Zato bomo s skupino odšli 25. avgusta ob 5.30 z avtobusom iz Ljubljane do Mojstrane, nato se iz Vrat (ali skozi KOT) napotili proti Triglavu, prenočili v enem izmed domov, se 26. udeležili slavlja na našem očaku, nato se pa spustili protu Uskovnici, kjer bi spet nočili ter se naslednji dan ob 10. uri pridružili tisočem planincev v Bohinju, kjer bodo slavnosti in odkritje spomenika štirim možem, ki so pred 200 leti prišli prvič na Triglav.

Prijave do 22. avgusta po tel. 553-241 int. 50 tov. Fran Vodnik, ki bo skupino tudi vodil.

F. VODNIK

Steti BN-77. V TOZD Skip so izdelali steti bager nakladalec. Proizvodnjo so začeli leta 1977. Povpraševanje po teh strojih je na tržišču veliko, saj smo jih doslej uvažali. Skipov je v celoti narejen v Jugoslaviji.

Čeprav nam ga je vreme letos zagodlo kot že dolgo ne, so naši počitniški domovi zasedeni. Večjih pripomb dopustniki zaenkrat nimajo. Iz leta v leto več delavcev želi letovati v okviru možnosti, ki jih nudi IMP. Veliko je tudi zanimanje za letovanje v prikolicah in jih bodo temeljne organizacije še kupovale. Za prihodnje leto načrtujemo zbiranje informativnih prijav že takoj po novem letu, da bomo z najemanjem sob lahko ugodili prav vsem. Zasedene so tudi naše hišice na Veliki planini in Pohorju. Skupina delavcev iz delovne skupnosti SOZD se je prejšnji mesec odločila, da očisti naši hišici na

Veliki planini. In imeli so kaj počistiti in urediti, saj je v notranjosti in okoli hišice vladalo že pravo smetišče. Vemo, kdo uporablja te hišice, vemo tudi, da so redke in častne izjeme, ki se držijo predpisanega reda. Nekateri uničujejo vseppek, uničujejo svoje delo, delo svojih sodelavcev. Takšnim bo treba vrata počitniških hišic zapreti, saj so te namenjene za oddih, ne pa za uničevanje.

Tokrat objavljamo zapis iz našega počitniškega doma na Lošinju.

LOŠINJSKA IZMENA OD 12. DO 22. 7. ZADOVOLJNA

Naš dom na Lošinju — pogledaš od daleč ali od blizu — je skrit v zelenju. Tako kljub polni zasedenosti predstavlja mirno zatočišče dopustnikov, ki vsi po vrsti trdijo, da jim nič ne manjka.

Med gosti je že petič Stane Gorjanc z družino. Dela v Montaži Koper, doma pa je iz Postojne. Pripotoval je z osebnim avtomobilom kot večina gostov. Na trajekt je čakal le dobro uro.

Pravi, da je z letošnjim dopustom izredno zadovoljen: voda je topla, vreme dovolj sončno; najbolj je pa pohvalil osebje doma. Hrana je zelo dobra, postrežba pa hitra. Da je vse to res, je potrdila žena, za hčerko Barbaro pa to ni pomembno, ker se »strašno uči plavati«. Sina Roberta je ožgala meduza, kar pa junaško prenaša.

Tudi Vinko Horjak iz Elektromontaže petič letuje na Lošinju. Izbral je rano — zlato uro odhoda ob pol dveh zjutraj, za spremstvo do Vrhnike pa še ljubljansko meglo. V Brestovo je pripeljal pred četrto uro, se ob pol sedmih vkrcal na tretji trajekt in prispel do doma ob osmi uri.

V počitniške domove podjetja hodi že 19 let in je z letošnjo postrežbo najbolj zadovoljen. Tudi v prihodnje bi rad letoval na Lošinju. Cene penzijskih in izven penzijskih »obveznosti« v domu so ugodne, zato potihoma »apelira« na tovariša upravnika, da preskrbi tudi »ta pravega cvička«.

Artnakov Brane iz Projektivnega biroja ni bil najbolj navdušen dajati izjave za tisk, pa smo se samo pogovarjali. Proti pričakovanju je vstal zgodaj, ob treh, in bil že ob petih v vrsti za trajekt, kar se mu pri uri za žigosanje kartic še nikoli ni zgodilo.

Na vso srečo sta pripeljali dve cisterni in šli pred njim čez morje ter mu omogočili plovbo v normalnem času 6,45. Promet čez Cres in Lošinj je bil zelo gost in je za

Horjakova družina na plaži

Bodoči IMP-jevci na poti k morju

vožnjo do V. Lošinja potreboval skoraj dve uri. Vse to pa ga ni strlo, potožil se mu je namreč prijatelj, da je čakal na trajekt kar celo noč in vozil čez oba otoka v strnjeni koloni dobre tri ure.

S hrano, postrežbo in namestitvijo je nadvse zadovoljen. Pravi, da se počuti kot doma!

Povprašali smo tudi zunanjega gosta, tov. Toneta. Naš dom je ocenil z največ »zvezdicami«, čeprav V. Lošinj obiskuje že trinajst let. V teh letih je bil po raznih domovih in trdi, da je IMP najbolj urejen, da ima ugodne cene in prijazne ljudi.

Z izrednimi naporji smo se dokopali do tekmovalnih rezultatov ekip predhodne izmene, ki je bila zelo aktivna. Tekmovalce so tri ekipe v kegljanju in se takole odrezale:

1. ekipa čričkov (Možek, Pintar, Levstek in Emil) s 334 podrtimi keglji iz dveh zmag
2. ekipa kaktusov (Košak, Volk, Bukovnik in Martinjaš) s 320 podrtimi keglji iz ene zmage in enega poraza
3. ekipa Vayat Erp (Trnovec, Križaj, Latinčič in Filip) s 304 podrtimi keglji iz dveh porazov

Vendar se kegljaška smetana teh treh ekip ni zadovoljila z internim turnirjem, zato je korajžno izzivala vse domove na V. Lošinju. Odzvali so se edino junaški Trboveljčani, ki so pa IMP podlegli s 376 proti 312 podr-

timi keglji.

Tudi namiznoteniški turnir je uspel, vendar navajamo le najboljše in njih nagrade:

1. Trnovec — oče prislužil dva litra žlahtne kapljice
2. Suša Marjan prislužil en liter žlahtne kapljice
3. Martinjaš prislužil en liter žlahtne radenske

Na koncu smo porabili še upravnika Rudija Gornika, kaj ga tare. S približno 140 gosti in pridno 9-člansko ekipo uspešno krmari, skozi sezono in upa, da bo tako tudi do konca.

Oskrba na otoku je zadovoljiva, v mnogočem pa rešuje hladilna skrinja, zelo bi mu pomagali tudi hladilni prostori — podobni kot jih ima dom v Fiesi. Potrebno bo tudi pregledati vodovodno instalacijo, predvsem zaporne ventile, da ob morebitnih okvarah ni treba zapirati ventila na glavnem dovodu. V starem domu je zaradi varnosti treba obnoviti električno instalacijo.

Predlaga predstavitev gugalnic na vrtu ter ureditev balnišča in nabavo nove mize za namizni tenis. Želi, da ob stopnicah na koncu jedilne terase zacementirajo ozek vozni vzpon, ki bo osebju olajšal prevažanje blaga in embalaže.

Torej — za ugodno počutje bomo morali nekaj obnoviti, nekaj dopolniti, vsekakor pa za obstoječe skrbeti po najboljših močeh.

Ekipa, ki skrbi, da se naši delavci dobro počutijo

Naš dom na Lošinju